

- PRIJEDLOG -

Na temelju članka 31. stavka 3. Zakona o Vladi Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 150/11, 119/14 i 93/16), a u vezi sa člankom 16. stavkom 3. Uredbe o osnivanju Hrvatske akreditacijske agencije (Narodne novine, br. 158/04, 44/05 i 30/10), Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj 28. rujna 2017. godine donijela

Z A K L J U Č A K

Prihvaća se Izvješće o radu Upravnog vijeća Hrvatske akreditacijske agencije za 2016. godinu, u tekstu koji je Vladi Republike Hrvatske dostavilo Upravno vijeće Hrvatske akreditacijske agencije aktom, klase: 383-02/17-01/003, urbroja: 569-01-17-17, od 19. rujna 2017. godine.

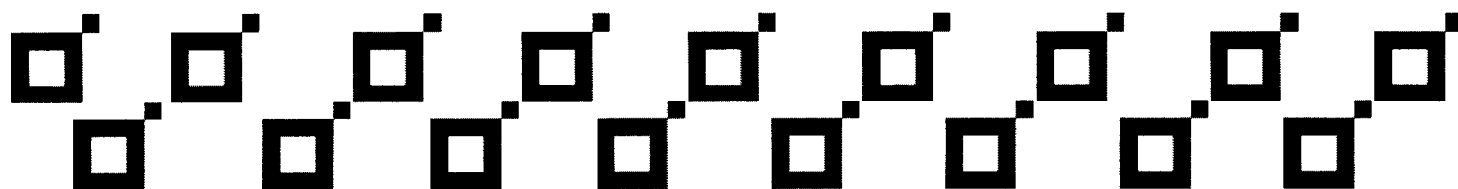
Klasa:
Urbroj:

Zagreb,

PREDSJEDNIK

mr. sc. Andrej Plenković

**IZVJEŠĆE O RADU
UPRAVNOG VIJEĆA
HRVATSKE AKREDITACIJSKE AGENCIJE
ZA 2016. GODINU**

MISIJA HAA

Misija HAA je osiguravanje stabilnog i kontinuiranog rada na provedbi vjerodostojnog (stručnog, nepristranog i neovisnog) sustava akreditacije u Republici Hrvatskoj sukladno europskim i međunarodnim pravilima.

HAA pruža visoku razinu kvalitete usluga svojim korisnicima i omogućava im da se, kroz priznavanje rezultata ispitivanja, umjeravanja, inspekcije, certifikacije proizvoda, osoba i sustava upravljanja, punopravno uključe u jedinstvenu europsku i međunarodnu razmjenu proizvoda, usluga i informacija.

VIZIJA HAA

Održivo punopravno članstvo u europskim i međunarodnim organizacijama za akreditaciju i vjerodostojno i proaktivno predstavljanje Republike Hrvatske u tim organizacijama u svrhu stalnog jačanja konkurentnosti hrvatskog gospodarstva.

Zakonska osnova

Hrvatska akreditacijska agencija (HAA) određena je kao nacionalno akreditacijsko tijelo u Republici Hrvatskoj sukladno zahtjevima **Uredbe (EC) 765/2008 o akreditaciji i nadzoru nad tržištem** i ispunjava sve međunarodne zahtjeve za akreditacijska tijela.

HAA je neovisna i neprofitna javna ustanova koja je osnovana Uredbom Vlade Republike Hrvatske (NN 158/2004 i 44/2005, 30/2010), na temelju Zakona o akreditaciji (NN 158/2003, 75/2009, 56/2013) s ciljem da osigura kompetentno tržište usluga ispitivanja, mjerenja, umjeravanja, certifikacije i inspekcije na području Republike Hrvatske (RH); osigurava priznavanje izvještaja o ispitivanju i certifikata o sukladnosti izdanih u RH na drugim tržištima; daje tehničku potporu hrvatskom gospodarstvu u ostvarivanju konkurentnosti na međunarodnom tržištu; osigurava povjerenje u sigurnost i kvalitetu proizvoda i usluga na hrvatskom tržištu; daje tehničku potporu tijelima državne uprave u provedbi propisa u području sigurnosti i zdravlja građana, zaštite okoliša, zaštite potrošača i drugih javnih interesa.

SADRŽAJ

I. UVOD.....	4
II. RAD UPRAVNOG VIJEĆA HAA U 2016. GODINI	6
III. SAŽETAK IZVJEŠĆA O RADU HAA ZA 2016. GODINU.....	7
1. Provedba akreditacijskih postupaka	7
2. Sustav upravljanja HAA	9
3. Jačanje administrativnih kapaciteta te održavanje i unapređenje kompetencija zaposlenika i ocjenitelja HAA.....	11
4. Razvoj akreditacijske djelatnosti	13
5. Održavanje i unapređenje suradnje s tijelima državne uprave i drugim zainteresiranim stranama	15
6. Održavanje i unapređenje međunarodne suradnje u području akreditacije	16
7. Osiguravanje javnosti rada i promocije akreditacije	19
IV. FINACIJE.....	21
V. ZAKLJUČAK.....	26
PRILOG 1. Pokazatelji razvoja akreditacijskog sustava u Republici Hrvatskoj	
PRILOG 2. HAA ljudski resursi	

I. UVOD

Hrvatska akreditacijska agencija (u daljnjem tekstu: HAA) je nacionalno akreditacijsko tijelo koje je osnovala Vlada Republike Hrvatske Uredbom o osnivanju HAA (NN 158/2004, 44/2005 i 30/2010). Temelj za osnivanje i djelovanje HAA je Zakon o akreditaciji (NN 158/2003, 75/2009 i 56/2013) koji je donesen slijedom obveza koje su proizišle iz pregovora za članstvo u Europskoj uniji te koji je usklađen s Europskom Uredbom za akreditaciju i nadzor nad tržištem (*European Regulation for accreditation and market surveillance EC 765/2008*). Djelatnost te način rada HAA temelji se na Statutu Hrvatske akreditacijske agencije (NN 76/2005, 96/2009, 52/2010).

HAA je neovisna i neprofitna javna ustanova, a ustrojena je i obavlja poslove u skladu s međunarodnim zahtjevima za akreditacijska tijela, koja su sadržana u međunarodnoj normi koja je u Republici Hrvatskoj prihvaćena kao hrvatska norma HRN EN ISO/IEC 17011.

HAA je sa samostalnim radom započela 2005. godine nakon reorganizacije Državnog zavoda za normizaciju i mjeriteljstvo (DZNM) od kojeg je preuzela poslove akreditacije, stručno osoblje i poslovni prostor za rad. Reorganizacija DZNM-a provedena je temeljem obveza koje je Republika Hrvatska preuzela u procesu pregovora za članstvo u Europskoj uniji, a definirane su u članku 73. Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju. Tijekom pregovora djelatnost HAA i razvoj akreditacije u Republici Hrvatskoj razmatrana je u poglavlju 1 – Sloboda kretanja roba.

HAA koristi poslovni prostor koji je u vlasništvu Republike Hrvatske. Sjedište HAA nalazi se na adresi Ulica grada Vukovara 78 u Zagrebu. Sjedište HAA određeno je Uredbom Vlade Republike Hrvatske o osnivanju HAA. Navedeni prostor HAA-u je dodijeljen u procesu reorganizacije DZNM-a, odnosno Elaboratom o diobi između Državnog zavoda za mjeriteljstvo, Hrvatskog zavoda za norme i HAA.

HAA predstavlja Republiku Hrvatsku u europskim i međunarodnim organizacijama za akreditaciju i sudjeluje u njihovoj radu. Obveza hrvatskog nacionalnog akreditacijskog tijela, odnosno HAA, proizišla iz pregovora o članstvu Republike Hrvatske u Europskoj uniji, uspostava je i održavanje nacionalnog akreditacijskog sustava na razini na kojoj se takav sustav nalazi u državama članicama EU. Provjeru funkcioniranja nacionalnog akreditacijskog sustava, odnosno nadzor nad radom nacionalnih akreditacijskih tijela provodi Europska organizacija za akreditaciju (EA) u svim državama članicama Europske unije.

HAA ustrojstvo, funkcioniranje, kompetentnost i sustav upravljanja višestruko su ocjenjeni pozitivno u postupku pregovora s Europskom komisijom za članstvo u Europskoj uniji (2005.-2013.) kao i u postupcima evaluacije od strane *Europske organizacije za akreditaciju (EA)* i to: 2008., 2009., 2011., 2014. i 2015. godine.

Pozitivna ocjena od strane EA u postupcima evaluacije koje su provedene u 2008. i 2009. godini rezultirale su potpisivanjem *Multilateralnog sporazuma o priznavanju akreditacije* (EA MLA) za sve akreditacijske sheme: ispitne (uključivo i medicinske laboratorije) i umjerne laboratorije, inspekcijska tijela i certifikacijska tijela za proizvode, osobe, sustave upravljanja kvalitetom i okolišem, u 2010. godini. Nakon toga slijedilo je potpisivanje *Sporazuma o međusobnom priznavanju akreditacije* (MRA) s *Međunarodnom organizacijom za akreditaciju laboratorija* (ILAC) za laboratorije i inspekcijska tijela. Zaključivanjem ovih međunarodnih Sporazuma i održavanjem statusa potpisnice tih Sporazuma, HAA osigurava globalno priznavanje izvještaja izdanih od strane akreditiranih tijela u Republici Hrvatskoj na međunarodnom tržištu.

HAA je pod stalnim nadzorom EA koja obavlja periodičke evaluacije radi ocjene usklađenosti rada HAA kao nacionalnog akreditacijskog tijela sa zahtjevima međunarodne norme ISO/IEC 17011 te *Uredbe (EC) 765/2008 o akreditaciji i nadzoru nad tržištem*. S tim u vezi EA je provela ponovnu evaluaciju nad radom HAA u 2011. godini te ponovno u 2015. godini za sve EA MLA akreditacijske sheme.

Nadalje, HAA je pozitivno ocijenjena u veljači 2014. godine u postupku evaluacije od strane EA u svrhu zaključivanja EA MLA za područje verifikacije izvješća o emisijskim jedinicama stakleničkih plinova (GHG) te je slijedom toga u listopadu 2014. postala potpisnicom EA MLA i za tu akreditacijsku shemu.

Slijedom evaluacije koju je nad radom HAA provela EA u rujnu 2015. godine, HAA je u prvoj polovici 2016. godine poduzela sve potrebne aktivnosti radi uklanjanja nesukladnosti, zapažanja i komentara EA. Nakon toga, EA je na sjednici *Vijeća za multilateralne sporazume* (EA MAC) 5. listopada 2016. godine donijela odluku da HAA zadržava status potpisnice EA MLA za sve akreditacijske sheme.

HAA je u 2016. godini u cijelosti ostvarila svoje zadaće i ispunila postavljene ciljeve, što je razvidno iz sažetka Izveštaja o radu HAA za 2016. godinu. Najveći uspjeh u radu HAA u 2016. godini zadržavanje je međunarodno priznatog statusa hrvatskoga nacionalnoga akreditacijskog sustava.

U 2016. godini radom HAA upravljalo je Upravno vijeće HAA temeljem Rješenja Vlade Republike Hrvatske od 31. prosinca 2014.g. (Klasa: 080-02/14-01/355, Urbroj: 5030115/1-14-02 od 17. prosinca 2014.g.) u slijedećem sastavu: Mario Ferić, predsjednik Upravnog vijeća, te članovi Upravnog vijeća: Marijan Varga, Miran Škerl, mr.sc. Božidar Ljubić i Martina Horvatić. Vlada Republike Hrvatske 22. listopada 2015. godine donijela je Rješenje o razrješenju članice Upravnog vijeća HAA (Klasa: 080-02/15-02/142, Urbroj: 5030115/1-15-02) Martine Horvatić, a 9. veljače 2017. godine Rješenje o razrješenju predsjednika i članova Upravnog vijeća HAA (Klasa: 080-02/17-02/40, Urbroj: 5030115/1-17-02) i to: Maria Ferića, predsjednika i Marijana Varge, Mirana Škerla i mr.sc. Božidara Ljubića, članova Upravnog vijeća HAA.

Istovremeno, 9. veljače 2017. Vlada Republike Hrvatske donijela je Rješenje o imenovanju predsjednika i članova novoga Upravnog vijeća HAA (Klasa: 080-02/17-01/65, Urbroj: 5030115/1-17-02 od 9. veljače 2017.godine) kojim je imenovan Zvonimir Novak za predsjednika Upravnog vijeća HAA, a za članove Upravnog vijeća HAA imenovani su: Divna Plenča Biloš, Martina Horvatić, Nina Čulina i Maja Radišić Žuvanić.

U 2016. godini ukupno su održane 4 sjednice Upravnog vijeća te je u nastavku dan prikaz donesenih odluka i tema o kojima se raspravljalo na sjednicama Upravnog vijeća HAA tijekom 2016. godine.

II. RAD UPRAVNOG VIJEĆA HAA U 2016. GODINI

Tijekom 2016. godine Upravno vijeće (UV) je održalo 4 sjednice na kojima je raspravljalo i donosilo odluke vezane uz rad i poslovanje HAA. Također, UV je obavilo niz elektroničkih konzultacija o tekućoj problematiki poslovanja Agencije i raspravljanim dokumentima.

Peta sjednica UV-a održana je 26. veljače 2016. godine pri čemu je Vijeće:

- Raspravljalo o podnesenom *Izvešću o financijskom poslovanju za 2015. godinu*
- Prihvatilo *Financijsko izvješće za siječanj 2016.*
- Prihvatilo izmjene *Cjenika usluga HAA*
- Raspravljalo o *Strategiji razvoja HAA za razdoblje 2016-2019.*
- Raspravljalo o *Planu rada HAA za 2016. godinu*
- Raspravljalo o *Planu prijama za 2016. godinu*
- Primilo na znanje aktivnosti HAA poduzete nakon pristiglog nalaza EA evaluacijskog tima
- Dalo komentare na predložene odgovore EA MLA tima

Tijekom šeste sjednice, održane dana 4. kolovoza 2016. godine, Upravno vijeće je:

- Prihvatilo *Izvešće o radu HAA za 2015. godinu*
- Primilo na znanje *Izvešće o polugodišnjem financijskom poslovanju za 2016. godinu*
- Donijelo *Pravilnik o izmjenama Pravilnika o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta HAA*
- Produljilo mandat Akreditacijskom vijeća HAA do kraja 2016. godine
- Raspravljalo o poduzetim i planiranim aktivnostima u okviru zaključaka iz *Inicijative za rješavanje nesukladnosti vezanih za financijsku i kadrovsku neovisnost HAA prema nalazima EA evaluatora*
- Raspravljalo o revizorskom izvješću „*Revizija procesa upravljanja u HAA*“
- Raspravljalo o prijedlogu odgovora na nalaz EA evaluacijskog tima

Sedma sjednica UV-a održana je 27. listopada 2016. godine. Na istoj je Upravno vijeće:

- Raspravljalo o načinu rješavanja nesukladnosti utvrđenih nalazom EA evaluacijskog tima
- Primilo na znanje tijekom donošenja odluke EA MAC vijeća o zadržava HAA statusa potpisnice Multilateralnog sporazuma o akreditaciji (EA MLA) za sve akreditacijske sheme
- Primilo na znanje provedbu natječaja za zapošljavanje u HAA
- Primilo na znanje provedene aktivnosti u pripremi Plana rada HAA za 2017. godinu
- Raspravljalo o potrebi imenovanja novog Akreditacijskog vijeća
- Raspravljalo o članstvu HAA u IAF-u

Osma sjednica Upravnog vijeća održana je 23. prosinca 2016. godine na kojoj je UV:

- Raspravljalo o *Planu rada za 2017. godinu* kojeg je i prihvatilo u siječnju 2017. godine
- Primilo na znanje plan novog zapošljavanja u HAA
- Raspravljalo o izmjeni sistematizacije radnih mjesta (novom ustroju) u HAA
- Raspravljalo o vremenu trajanja postupka početne akreditacije
- Raspravljalo o procesu imenovanja novog saziva Akreditacijskog vijeća
- Raspravljalo o potrebi revizije Statuta HAA

III. SAŽETAK IZVJEŠĆA O RADU HAA ZA 2016. GODINU

1. Provedba akreditacijskih postupaka

Tijekom 2016. godine zbog nedovoljno dodijeljenih sredstava za redovan rad u Državnom proračunu, HAA je morala odrediti prioritete u provedbi akreditacijskih postupaka. Slijedom toga, provedba nadzora nad akreditiranim tijelima, s obzirom da je to Ugovorna obveza koju HAA ima prema klijentima te provedba ponovnih akreditacija (reakreditacija) radi zadržavanja kontinuiteta, određene su kao prioritetne, a klijenti koji su prijavili početnu akreditaciju više mjeseci su čekali na započinjanje postupaka akreditacije.

1.1. Provedba redovnih nadzora

U 2016. provedeno je ukupno 237 nadzornih ocjena nad akreditiranim tijelima. U prvom kvartalu 2016. godine HAA je provodila nadzorne ocjene smanjenim intenzitetom te je nadzorne ocjene gdje je to tehnički/stručno bilo opravdano s 12 mjeseci prebacila na 18 mjeseci zbog naprijed navedenih poteškoća u financiranju i nedostatnih sredstava za rad (više u *Poglavlju III. Financije*).

Na početku godine izrađen je *Godišnji plan nadzora nad akreditiranim tijelima*. Navedenim Planom predviđeno je vrijeme ocjene na licu mjesta, ocjeniteljske skupine i voditelji pojedinih akreditacijskih postupaka. Provedba navedenog Plana je dinamična, prati se na mjesečnoj razini te se sukladno dostupnim informacijama, Plan ažurira, zadaci se preraspodjeljuju, a u provedbu nadzora po potrebi radi povećanja efikasnosti uključuju se dodatne ocjeniteljske skupine.

U svim slučajevima u kojima je to bilo moguće (s obzirom na planirano vrijeme nadzora u različitim shemama i dr.) pri planiranju je primijenjen koncept integriranog ocjenjivanja odnosno objedinjeni su postupci ocjenjivanja kod tijela koja imaju dodijeljene akreditacije u više akreditacijskih shema, a radi ušteda vremena i financijskih sredstava gospodarskih subjekata.

1.2. Provedba nadzora u svrhu proširenja područja akreditacije

Uz većinu redovnih nadzora ocjenjena su i dodatna područja akreditacije tzv. proširenja područje akreditacije, a prema iskazima interesa odnosno prijavama koje su klijenti uputili HAA. Tako je HAA u 2016. obavila 85 nadzorne ocjene s proširenjem područja akreditacije te dodatno 3 ocjenjivanja u svrhu proširenja i 3 nadzora s proširenjem i suženjem područja akreditacije.

Navedeno je zahtijevalo revidiranje Godišnjeg plana nadzora te uključivanje dodatnih i novih ocjenitelja i eksperata u ocjeniteljske skupine, ovisno o srodnosti proširenog područja s izvornim područjem akreditacije.

1.3. Provedba ocjenjivanja prema novim prijavama za akreditaciju

Akreditacijski ciklus traje 5 godina. Prema HAA pravilima nakon isteka akreditacijskog ciklusa klijenti se ponovno moraju prijaviti za akreditaciju. Tijekom 2016. godine HAA je završila postupke i dodijelila ukupno 61 ponovnu akreditaciju (reakreditaciju).

Nadalje, tijekom 2016. godine HAA je završila postupke i dodijelila ukupno 33 početne akreditacije. Većina od tih akreditacijskih postupaka započeta je u 2015. godini.

Zbog naprijed navedenih poteškoća u financiranju, HAA je kao prioritetne poslove odredila provođenje ocjenjivanja u ponovnim akreditacijama radi zadržavanja statusa akreditiranih tijela i održavanja kontinuiteta akreditacije kod klijenata s dugogodišnjim statusom akreditiranih tijela.

U ovom trenutku HAA vodi ukupno 62 akreditacijska postupaka prema novim prijavama za akreditaciju.

1.4. Provedba izvanrednih nadzora

Izvanredne nadzore akreditiranih tijela HAA provodi sukladno pravilima u slučajevima koji su uzrokovani značajnim promjenama u statusu akreditiranog tijela: pravni status, organizacija, ljudski resursi, kompetencija.

S tim u vezi, tijekom 2016. godine obavljen je 1 izvanredni nadzor nad akreditiranim inspekcijskim tijelom radi ukidanja dragovoljne suspenzije te je produljen nastavak važenja akreditacije. Također, obavljen je 1 izvanredni nadzor umjernih laboratorija te je područje akreditacije prošireno i izdani su novi prilog i nova potvrda o akreditaciji.

Nadalje, izvanredne nadzore HAA također provodi povodom prigovora od strane drugih zainteresiranih strana koji su takve naravi da iziskuju provjeru navoda uključivo i izlazak na lice mjesta. U 2016. HAA je zaprimila 15 prigovora na rad akreditiranih tijela (7 ispitnih i umjernih laboratorija, 2 medicinska laboratorija, 2 inspekcijska tijela, 3 certifikacijska tijela za proizvode, 1 certifikacijsko tijelo za sustave upravljanja, 1 certifikacijsko tijelo za osoblje), te je 12 prigovora riješeno (3 utemeljena, 1 djelomično utemeljen, 8 neutemeljenih), a 3 su u postupku rješavanja. S tim u vezi, tijekom 2016. godine proveden je 1 izvanredni nadzor nad akreditiranim tijelom, koji je rezultirao suženjem područja akreditacije.

HAA je zaprimila tri prigovora na rad HAA od kojih su 2 riješena, a jedan je u postupku rješavanja.

Nadalje, HAA je u 2016. godini donijela odluke te provela postupke koji su rezultirali s:

5 povučenih akreditacija (3 ispitni laboratoriji, 1 inspekcijsko tijelo, 1 certifikacijsko tijelo za proizvode), 4 suspenzije akreditacija (3 ispitna laboratorija, 1 inspekcijsko tijelo).

1.5. Broj podnesenih upita za akreditaciju po akreditacijskim shemama

U 2016. godini HAA je zaprimila ukupno 161 upit za akreditacijom (od toga broja 156 putem e-upita), odnosno zahtjeva za dostavom prijavne dokumentacije za akreditaciju i to: 104 od ispitnih laboratorija i umjernih laboratorija, 5 od medicinskih laboratorija, 46 od inspekcijskih tijela, 4 od certifikacijskih tijela za sustave upravljanja, 2 od certifikacijskih tijela za osoblje. Svi upiti za akreditaciju ne završe uvijek prijavom za akreditaciju, ali iz broja dostavljenih upita moguće je procijeniti u kojim akreditacijskim shemama i područjima će biti najviše novoprijavljenih klijenata.

1.6. Provedba ocjenjivanja u okviru prekogranične akreditacije

Obzirom da je HAA nacionalno akreditacijsko tijelo kao prioritetni poslao određena je provedba akreditacijskih postupaka na teritoriju Republike Hrvatske.

U 2016. godini HAA je imala upite za prekograničnom akreditacijom uglavnom iz Mađarske koje je morala odbiti zbog nedovoljnih kapaciteta (financijskih i kadrovskih).

HAA prekogranične akreditacije prihvaća i provodi u skladu s Europskom Uredbom br. 765/2008 te politikom i uputama *Europske organizacije za akreditaciju (EA)*, *Međunarodne organizacije za akreditaciju laboratorija (ILAC)* i *Međunarodnog akreditacijskog foruma (IAF)*.

Tijekom 2016. godine HAA je provodila ocjenjivanja u okviru prekograničnih akreditacija koje su započele prijašnjih godina i to:

- nadzorno ocjenjivanje certifikacijskog tijela za sustave upravljanja kvalitetom (QMS) i okolišem (EMS) prema zahtjevima ISO/IEC 17021-1 u Bosni i Hercegovini
- nadzorno ocjenjivanje umjernog laboratorija prema zahtjevima ISO/IEC 17025 u Crnoj Gori
- nadzorno ocjenjivanje ispitnog laboratorija prema zahtjevima ISO/IEC 17025 u Bosni i Hercegovini
- nadzorno ocjenjivanje medicinskog laboratorija prema zahtjevima ISO 15189 u Republici Sloveniji
- ocjenjivanje inspekcijskog tijela prema zahtjevima ISO/IEC 17020 na Kosovu
- nadzorno ocjenjivanje certifikacijskog tijela za sustave upravljanja kvalitetom prema zahtjevima ISO/IEC 17021-1 u Republici Hrvatskoj, za potrebe Akreditacijskog tijela Ujedinjenog Kraljevstva (UKAS)
- nadzorno ocjenjivanje umjernog laboratorija prema zahtjevima ISO/IEC 17025, za potrebe Akreditacijskog tijela Slovenske akreditacije (SA).

2. Sustav upravljanja HAA

HAA je ustrojena i ima uspostavljen sustav upravljanja prema međunarodnoj normi koja je u Republici Hrvatskoj prihvaćena kao hrvatska norma HRN EN ISO/IEC 17011:2005 i zahtjevima *Uredbe (EC) o akreditaciji i nadzoru nad tržištem (765/2008)*. Održavanje i razvoj sustava upravljanja HAA prema zahtjevima navedene norme i *Uredbe* obveza je svih Europskih nacionalnih akreditacijskih tijela pa tako i HAA.

HAA ustrojstvo, sustav upravljanja i organizacija višestruko je ocjenjena pozitivno u postupku pregovora s Europskom komisijom za članstvo u Europskoj uniji (2005.-2013.) kao i u postupcima evaluacije od strane Europske organizacije za akreditaciju (EA) i to: 2008., 2009., 2011., 2014., 2015. godine (više o provedenim evaluacijama u *Poglavlju II. Pokazatelji uspješnosti i točki 6.1. Članstvo u međunarodnim organizacijama za akreditaciju - Europska organizacija za akreditaciju (EA)*).

Osim kroz rezultate vanjske evaluacije od strane evaluatora EA, HAA sustavno i na više razina ocjenjuje i prati uspješnost i djelotvornost svoga rada te ostvarivanje planiranih ciljeva.

Ključni instrumenti ocjenjivanja uspješnosti HAA provedba je unutarnjih neovisnih ocjena i Upravnih ocjena sukladno uspostavljenom sustavu upravljanja prema zahtjevima norme HRN EN ISO/IEC 17011 za akreditacijsko tijelo i to:

- Akreditacijsko tijelo (4) - pravna odgovornost, ustrojstvo (Odbor za žalbe, Odbor za ocjenitelje, Odbor za akreditaciju, Odbor za izobrazbu, Sektorski odbori za laboratorije, certifikaciju i inspekciju, nepristranost (Akreditacijsko vijeće), povjerljivost, odgovornost i financije, akreditacijska djelatnost)
- Upravljanje (5) - općenito, sustav upravljanja u HAA, upravljanje dokumentima, zapisi, nesukladnosti i popravne radnje, preventivne radnje, unutarnje neovisne ocjene, upravljanje ocjene sustava, pritužbe
- Ljudski resursi (6) - osoblje akreditacijskog tijela, osoblje uključeno u postupak akreditacije, nadzor osoblja, zapisi o osoblju
- Postupak akreditacije (7) - akreditacijski kriteriji i informacije, prijava za akreditaciju, ocjena resursa, podugovaranje ocjenjivanja, priprema za ocjenjivanje, ocjena dokumentacije i zapisa, ocjena na licu mjesta, analiza nalaza i izvješćaja o ocjenjivanju, donošenje odluke o akreditaciji, žalbe, ponovno ocjenjivanje i nadzor, proširenje područja

- akreditacije, obustava, opoziv ili suženje akreditacije, zapisi o tijelima za ocjenu sukladnosti, međulaboratorijska ispitivanja i druge usporedbe,
- Odgovornosti akreditacijskog tijela i tijela za ocjenjivanje sukladnosti (TOS) (8) - obveze TOS-a, obveze akreditacijskog tijela, upućivanje (pozivanje) na akreditaciju,
 - Ocjena djelotvornosti popravni radnji s prethodne ocjene (9)
 - Ocjena učinkovitosti preporuka za poboljšanje (10)
 - Ocjena primjene ugovaranja s ocjeniteljima i TOS-om (11)

S ciljem održavanja i unapređenja sustava upravljanja HAA je tijekom 2016. godine:

- provela unutarnju neovisnu ocjenu (UNO),
- unaprijedila i izmijenila pravila, postupke, radne upute, obrasce i druge dokumente sustava upravljanja slijedom nesukladnosti, preporuka i komentara iz evaluacije EA provedene u rujnu 2015.,
- izradila dokumentaciju sustava upravljanja potrebnu za uspostavu i provedbu nove akreditacijske sheme za verifikatore u sustavu upravljanja okolišem i neovisnog ocjenjivanja (EMAS),
- provela ispitivanje i prikupila prijedloge za poboljšanje sustava upravljanja HAA od strane zaposlenika/vanjskih suradnika.

Posljednja Unutarnja neovisna ocjena br. 10/06/16 sukladno zahtjevu norme HRN EN ISO/IEC 17011 provedena je u periodu od 6. lipnja do 20. srpnja 2016. godine prema Planu unutarnje neovisne ocjene. Ova Unutarnja neovisna ocjena uključila je i nalaze utvrđene tijekom evaluacije HAA u 2015.

Provedenim unutarnjim neovisnim ocjenjivanjem ocijenjeni su svi zahtjevi norme HRN EN ISO/IEC 17011 te zahtjevi drugih relevantnih normativnih dokumenata. Unutarnja neovisna ocjena temeljila se na ocjeni primjene pravila i postupaka uspostavljenog sustava upravljanja HAA te vertikalnoj ocjeni zapisa o provedenim postupcima akreditacije u svim akreditacijskim shemama. Unutarnju neovisnu ocjenu u 2016. provelo je 5 internih auditora s popisa odobrenih internih auditora HAA, jedan auditor vježbenik te jedan promatrač. Nalazi unutarnje neovisne ocjene utvrđeni su u izvještajima auditora i u Završnom izvještaju vodećeg auditora. U tijeku je otklanjanje nesukladnosti i rješavanje preporuka utvrđenih tijekom unutarnje neovisne ocjene, a njihovi rezultati biti će prikazani u okviru sljedeće Upravine ocjene.

Tijekom 2016. godine osoblje HAA bilo je angažirano na reviziji dokumentacije sustava upravljanja sukladno nalazima evaluacija HAA i nalazima unutrašnje neovisne ocjene i ostalim uočenim potrebama za poboljšanje. Sva dokumentacija sustava upravljanja HAA pisana je dvojezično na hrvatskom i engleskom jeziku.

U rujnu 2016. svim zaposlenicima HAA i svim vanjskim suradnicima HAA (vodećim ocjeniteljima, ocjeniteljima i ekspertima) poslani su Upitnici radi prikupljanja prijedloga za poboljšanje sustava upravljanja HAA i to vezano uz: funkcioniranje sustava upravljanja HAA općenito, komunikacijske procese (vertikalne i horizontalne), akreditacijski proces. Na temelju prikupljenih prijedloga HAA će postaviti prioritete i planirati promjene u sustavu upravljanja, a sukladno strategiji i planu daljnjeg razvoja HAA. Navedeni prijedlozi bit će ulazni parametri i u provedbi sljedeće Upravine ocjene.

U HAA su osnovana i aktivno djeluju savjetodavna i stručna tijela i to:

- Akreditacijsko vijeće i ad hoc radno tijelo Odbor za predstavke (žalbe),
- Odbor za akreditaciju,
- Odbor za ocjenitelje,
- Odbor za izobrazbu,
- Sektorski odbor za laboratorije i radne skupine koje djeluju u okviru Odbora,
- Sektorski odbor za certifikacijska tijela i radne skupine koje djeluju u okviru Odbora,

- Sektorski odbor za nadzorna/inspekcijska tijela i radne skupine koje djeluju u okviru Odbora.

Sva navedena tijela u 2016. godini bila su aktivna te su održavala radne sjednice i sastanke.

Krajem 2015. godine članovima Akreditacijskog vijeća koje je osnovano 2011. godine istekao je mandat te je HAA pokrenula postupak i zatražila prijedlog članova radi osnivanja 3. saziva Akreditacijskog vijeća. Zbog nedorečenosti u Statutu HAA, HAA nije dobila imenovanje članova Akreditacijskog vijeća od Ministarstva gospodarstva te je Upravno vijeće na 6. sjednici održanoj 4. kolovoza 2016. godine produljilo mandat postojećem Akreditacijskom vijeću do 31.12. 2016. godine. Akreditacijsko vijeće u 2. sazivu održalo je sjednicu 4. listopada 2016. godine.

Akreditacijsko vijeće savjetodavno je tijelu ravnatelju HAA, a neophodno je radi osiguravanja nepristranosti u djelovanju HAA. Akreditacijsko vijeće razmatra i donosi prijedloge mjera za razvoj i unapređenje sustava akreditacije te raspravlja o pitanjima akreditacije koja su važna za gospodarski razvoj Republike Hrvatske, usmjerava aktivnosti HAA na područja od interesa za gospodarstvo te ministarstva i državne upravne organizacije. U radu Akreditacijskog vijeća sudjeluju predstavnici ministarstava i drugih tijela državne uprave, fakulteta, znanstvenih instituta, tijela za ocjenu sukladnosti, radnih organizacija i drugih zainteresiranih strana.

3. Jačanje administrativnih kapaciteta te održavanje i unapređenje kompetencija zaposlenika i ocjenitelja HAA

3.1. Jačanje administrativnih kapaciteta HAA (zaposlenici HAA i ocjenitelji HAA)

Na kraju 2016. godine HAA je imala 27 stalnih zaposlenika i 1 polaznicu na stručnom osposobljavanju od toga je 24 s VSS diplomom (1 dr.sc., 2 mr.sc), 1 VŠS i 3 SSS. Formalno obrazovanje HAA zaposlenika pokriva 16 područja tehničkih i prirodnih znanosti. Navedeni opseg i brojnost tehničkih i prirodnih znanosti koje pokrivaju HAA zaposlenici omogućuje interdisciplinarni pristup rješavanju problema i odrađivanja akreditacijskih poslova. Svi zaposlenici HAA u svakodnevnom radu služe se engleskim jezikom u govoru i pismu. 16 zaposlenika ima status voditelja postupka akreditacije, a 13 zaposlenika ima status vodećeg ocjenitelja i ocjenitelja sustava upravljanja.

Jačanje administrativnih kapaciteta HAA, odnosno osiguravanje dostatnog broja zaposlenika za objavljivanje poslova vodećih ocjenitelja, voditelja akreditacijskih postupaka i drugih stručnih i logističkih poslova, kao i osiguravanje dovoljnog broja vanjskih suradnika - stručnih ocjenitelja i eksperata, obveza je koju HAA mora ispuniti radi pravovremenog provođenja akreditacijskih postupaka na teritoriju Republike Hrvatske. Podkapacitiranost HAA odnosno nemogućnost obrađivanja svih prijava za akreditaciju pod jednakim uvjetima može dovesti do nejednakih uvjeta poslovanja i nelojalne konkurencije među gospodarskim subjektima, koji su klijenti HAA, na području Republike Hrvatske. S tim u vezi HAA radi ocjenu resursa u odnosu na broj nadzora nad već akreditiranim tijelima koje mora poduzeti u jednoj godini, broj započetih novih postupaka akreditacije te procjenu porasta broja prijava za akreditaciju te slijedom toga planira nova zapošljavanja.

Uzimajući u obzir sve prethodno navedeno, HAA je tijekom 2016. godine uz odobrenje nadležnog Ministarstva gospodarstva provela natječaj za stručno osposobljavanje u travnju 2016. i natječaj za zaposlenje na neodređeno vrijeme u rujnu 2016. Nakon provedenog natječajnog postupka, razgovora s kandidatima i obavljenih testiranja HAA je zaposlila:

- 1 polaznicu na stručnom osposobljavanju u Odjelu za akreditiranje ispitnih i umjernih laboratorija (magistra geologije) 1. listopada 2016.

- 1 stručnu suradnicu za sustave upravljanja u Odjelu za akreditiranje certifikacijskih tijela (magistra inženjerka ekoinženjerstva) 1. studenoga 2016.
- 1 stručnu suradnicu tijela (magistra inženjerka geološkog inženjerstva) 1. studenoga 2016.
- 1 višu stručnu savjetnicu u Odjelu za akreditiranje nadzornih (diplomirani kriminalist) 1. studenoga 2016.

Navedeni novi zaposlenici uključeni su u intenzivan program izobrazbe i rad pod mentorstvom.

Obzirom da se kandidati sa specifičnim znanjima iz područja akreditacije ne nalaze na tržištu rada za HAA je izuzetno važno zadržati osposobljene stalne zaposlenike u radnom odnosu. S tim u vezi, izuzetno je važno ulagati u motivaciju i pratiti zadovoljstvo zaposlenika radom u HAA. Nastavno, u listopadu 2016. godine provedena je *Anketa o poslovnom stanju i zadovoljstvu zaposlenika HAA*. Anketom je ispitano zadovoljstvo pojedinim segmentima organizacije poslovanja HAA, a svrha ankete bila je prikupiti prijedloge za poboljšanja, kako bi ih mogli sustavno implementirati, a sve u cilju poboljšanja zadovoljstva zaposlenika na poslu odnosno s radom u HAA. Ispitivanje je bilo anonimno, a na temelju odgovora izrađen je Izveštaj koji je prezentiran Upravi i svim zaposlenicima, a ujedno će biti i jedan od ulaznih parametara za Upravinu ocjenu te će se koristiti kod daljnjih planiranja aktivnosti HAA.

Također, tijekom 2016. godine provedene su aktivnosti u znanstvenoistraživačkom projektu *INPUBWORK Poticanje inovativnog ponašanja zaposlenika u javnom sektoru primjenom intervencija u dizajnu posla* koji je započeo u studenom 2015. godine potpisivanjem Sporazuma o suradnji između HAA i Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. U provedbu projekta uključeni su svi zaposlenici HAA, a provoditi će se do svibnja 2018. godine. Glavni ciljevi navedenog projekta su istražiti odnos karakteristika posla i različitih faza inovativnog ponašanja zaposlenika, analizirati na koji način osobne karakteristike zaposlenika utječu na odnos karakteristika posla i inovativnog ponašanja, utvrditi kako pozicijske karakteristike zaposlenika utječu na odnos karakteristika posla i inovativnog ponašanja, istražiti u kojoj mjeri određene intervencije u dizajnu posla oblikuju tjedne i tipične karakteristike posla zaposlenika, unaprijediti inovativnost radne snage u javnim poduzećima primjenom intervencija u dizajnu posla, proširiti teorijsko i praktično znanje o važnosti i ulozi dizajna posla kao prediktora inovativnosti zaposlenika. U 2016. godini završeno je predinterventno istraživanje kao i prva faza longitudinalnog istraživanja u projektu, a rukovoditelji i zaposlenici sudjelovali u popunjavanju upitnika. Nadalje, rukovoditelji su upoznati s rezultatima istraživanja te je održana kućna radionica za rukovoditelje s ciljem poboljšanja kvalitete rukovoditeljskog posla te upoznavanja s mogućnostima intervencija u dizajn posla. Konačni rezultati projekta trebali bi biti unapređenje radne prakse i poslovnih procesa u HAA, te dobivanje smjernica za povećanje inovativne uspješnosti kroz dizajn posla, a što bi sve u konačnici trebalo utjecati na pozitivne promjene vrijednosti i ponašanja zaposlenika.

Nadalje, u Registru ocjenitelja HAA na kraju 2016. godine bilo je registriranih 306 vanjskih suradnika – vodećih ocjenitelja, stručnih ocjenitelja i eksperata u ulogama vodećih ocjenitelja, ocjenitelja i eksperata (jedna osoba može biti angažirana u više akreditacijskih shema ako je za to osposobljena). Broj ocjenitelja se stalno povećava jer je prisutan trend proširenja područja akreditacije i akreditacija u novim područjima za koje treba osigurati nove ocjenitelje i eksperte. Vanjski suradnici su stručnjaci/eksperti u specifičnim područjima, a HAA ih povremeno angažira u postupcima ocjenjivanja tijela za ocjenu sukladnosti (npr. elektrotehnika, strojarstvo, građevinarstvo, forenzika, hrana, zaštita zraka, vode, tla i dr.). Navedeni stručnjaci, nakon provjere kompetencija, sukladno zahtjevima međunarodne norme HRN EN ISO/IEC 17011, upisani su u Registar ocjenitelja HAA i nad njima se provodi stalni monitoring. Jedan stručnjak ukoliko zadovolji zahtjeve može biti angažiran u više akreditacijskih shema. Njihovo zapošljavanje u HAA ne bi bilo racionalno, a ujedno bi izdvojeni od matične struke izgubili kompetencije zbog kojih ih HAA upravo i angažira. Na

takav isti način, angažiranjem vanjskih stručnjaka sa specifičnim znanjima u pojedinim područjima funkcioniraju i sva druga nacionalna akreditacijska tijela.

Tijekom 2016. godine registrirana su 62 nova statusa/područja u Registru ocjenitelja HAA te je obavljen postupak analize kompetentnosti 33 registrirana vodeća ocjenitelja, ocjenitelja i eksperata te nadzor nad radom (*monitoring on site*) 35 vodećih ocjenitelja, ocjenitelja i eksperata u više akreditacijskih shema.

3.2. Održavanje i unapređenje kompetencija zaposlenika i ocjenitelja HAA

HAA ima obvezu kontinuirano ulagati u održavanje i unapređenje kompetencija zaposlenika i ocjenitelja HAA. Kandidati s kompletnim kompetencijama potrebnim za rad u HAA ne nalaze se na tržištu rada već se iste moraju steći radom u nacionalnom akreditacijskom tijelu. S tim u vezi HAA je organizirala niz internih seminara i izobrazbi za stalne zaposlenike i vanjske ocjenitelje te im omogućila sudjelovanje i na vanjskim izobrazbama, u okviru odobrenih financijskih sredstava. HAA kontinuirano provodi razmjene iskustva ocjenitelja po različitim temama.

HAA kao punopravna članica i potpisnica EA MLA sporazuma ima obvezu sudjelovanja u radu upravnih i radnih tijela EA. EA je glavni izvor znanja za djelatnost akreditacije, a sudjelovanje u upravnim i radnim tijelima EA ne samo obveza nego i preduvjet daljnjeg razvoja akreditacije i zadržavanja statusa potpisnika EA MLA. HAA sudjelovanjem u radu upravnih i stručnih tijela EA, razvija suradnju, prati novosti iz pojedinih akreditacijskih područja, unapređuje stručna znanja i harmonizira rad te razmjenjuje iskustvo s akreditacijskim tijelima iz zemalja EU te drugih zemalja članica EA.

Nadalje, sudjelovanje na stručnim konferencijama, savjetovanjima i sastancima predstavnici HAA koriste za predstavljanje i promidžbu akreditacijske djelatnosti HAA kao nacionalnog akreditacijskog tijela među sudionicima tih skupova.

U 2016. godini HAA je pokrenula suradnju s Državnom školom za javnu upravu te je zaposlenicima omogućila pohađanje izobrazbe koje navedena škola organizira, a vezano uz djelovanje HAA kao pravne osobe s javnim ovlastima.

Detaljan popis izobrazbi, sudjelovanja HAA zaposlenika u radu EA stručnih tijela, prisustvovanja konferencijama i dr. u 2016. godini nalazi se u Prilogu 1. ovog Izvješća.

4. Razvoj akreditacijske djelatnosti

4.1. Razvoj i implementacija novih akreditacijskih shema

U 2016. godini HAA je završila s razvojem i uspostavom nove akreditacijske sheme za verifikatore u sustavu upravljanja okolišem i neovisnog ocjenjivanja (EMAS) prema zahtjevu nadležnog Ministarstva zaštite okoliša i prirode (sada: Ministarstvo zaštite okoliša i energetike). Na sastanku FALB grupe *Forum of Accreditation and Licensing Bodies* (EMAS) održanom 15. travnja 2016. godine u Utrechtu, prihvaćen je završni izvještaj o evaluaciji HAA vezano uz uspostavu akreditacijske sheme za verifikatore u sustavu upravljanja okolišem i neovisnog ocjenjivanja (EMAS) te je time HAA uspješno završila postupak evaluacije. Uspostavljena akreditacijska shema od toga dana priznata je u svim zemljama članicama Europske unije i EFTA-e. Kao rezultat navedenoga, svi verifikatori u sustavu upravljanja okolišem i neovisnog ocjenjivanja (EMAS) koji budu akreditirani od strane HAA bit će priznati i moći će raditi u svim zemljama Europske unije i EFTA-e.

HAA je novu akreditacijsku shemu za verifikatore u sustavu upravljanja okolišem i neovisnog ocjenjivanja (EMAS) uspostavila temeljem zahtjeva Ministarstva zaštite okoliša i prirode, a u skladu sa zahtjevima Uredbe (EZ) br. 1221/2009 o dobrovoljnom sudjelovanju organizacija u sustavu upravljanja okolišem i neovisnog ocjenjivanja Zajednice (EMAS) te Uredbe Vlade RH o dobrovoljnom sudjelovanju organizacija u sustavu za ekološko upravljanje i neovisno ocjenjivanje (EMAS) (NN br 77/2014).

HAA je nakon završetka razvoja navedene akreditacijske sheme od 1. ožujka 2016. godine započela sa zaprimanjem upita i prijave za akreditaciju zainteresiranih strana prema zahtjevima Uredbe (EZ) br. 1221/2009.

Ovime je Republika Hrvatska ispunila zadaću vezanu uz provedbu Uredbe (EZ) br. 1221/2009, a koja se odnosi na akreditaciju i poslove iz nadležnosti HAA.

4.2. Priprema za ocjenjivanje prema novim izdanjima norma

1. veljače 2016. HAA je započela s ocjenama certifikacijskih tijela za sustave upravljanja kvalitetom i okolišem prema novim izdanjima norma ISO 9001:2015 i ISO 14001:2015. S tim u vezi, HAA je prethodno provela izobrazbu, prilagodila dokumentaciju sustava upravljanja te je obavijestila certifikacijska tijela o istome. Prijelazno razdoblje za usvajanje novih norma traje do 15.09.2018. Izdavanje certifikata prema izdanjima norma ISO 9001:2008 i ISO 14001:2008 moguće je do 15.09.2017. Nakon navedenog perioda moguće je izdavanje certifikata jedino prema izdanjima norma ISO 9001:2015 i ISO 14001:2015 godine. S obzirom na navedeno, akreditirana certifikacijska tijela za sustave upravljanja kvalitetom i/ili okolišem obvezna su HAA najkasnije do 15.08.2017. godine dokazati da su osposobljena za provođenje certifikacije i izdavanje certifikata prema novim izdanjima normi ISO 9001:2015 i ISO 14001:2015. Ocjenu osposobljenosti HAA provodi u okviru redovnih nadzora ili postupaka ponovne akreditacije, uz obvezu akreditiranog certifikacijskog tijela da prethodno obavijesti HAA o spremnosti za ocjenu prema novim izdanjima normi iz 2015. godine. Akreditiranim certifikacijskim tijelima za sustave upravljanja kvalitetom i okolišem koja do 15. 08. 2017. godine ne budu dokazala svoju osposobljenost prema novim izdanjima norma ISO 9001:2015 i/ili ISO 14001:2015, akreditacije će biti suspendirane, a u roku od narednih 6 mjeseci mogu dokazati osposobljenost kako bi obnovila status akreditiranog tijela.

Tijekom 2016. godine HAA je prilagođavala sustav upravljanja, provela izobrazbu te se pripremila za ocjenjivanje prema zahtjevima novog normativnog dokumenta HRN EN ISO/IEC 17021-1:2015 (ISO/IEC 17021-1:2015; EN ISO/IEC 17021-1:2015) - Ocjenjivanje sukladnosti - Zahtjevi za tijela koja provode audit i certifikaciju sustava upravljanja - 1. dio: Zahtjevi. O tome su obaviještene i sva akreditirana certifikacijska tijela za sustave upravljanja. Prijelazno razdoblje za usvajanje HRN EN ISO/IEC 17021-1:2015 (ISO/IEC 17021-1:2015; EN ISO/IEC 17021-1:2015) traje do 08.06. 2017. godine. U okviru postupaka provjere implementacije zahtjeva iz HRN EN ISO/IEC 17021-1:2015 (ISO/IEC 17021-1:2015; EN ISO/IEC 17021-1:2015), očekuje se od svih akreditiranih tijela za certificiranje sustava upravljanja da HAA-u dokažu da su implementirali zahtjeve iz navedene norme kroz provjeru slijedećih parametara:

- uključenosti zahtjeva HRN EN ISO/IEC 17021-1:2015 (ISO/IEC 17021-1:2015; EN ISO/IEC 17021-1:2015) u sustav upravljanja,
- plan provjere kompetencija auditora,
- plan i program redovitog/izvanrednog internog audita i upravljanja ocjene koji će uključiti aspekte iz HRN EN ISO/IEC 17021-1:2015 (ISO/IEC 17021-1:2015; EN ISO/IEC 17021-1:2015).

Akreditirana tijela za sustave upravljanja koja do 08.06. 2017. godine ne ispune zahtjeve iz HRN EN ISO/IEC 17021-1:2015 (ISO/IEC 17021-1:2015; EN ISO/IEC 17021-1:2015) biti će suspendirana, a u roku od 6 mjeseci mogu dokazati osposobljenost kako bi obnovila status akreditiranog tijela. Ocjenu osposobljenosti HAA će provoditi u okviru redovnih nadzora ili postupaka ponovne akreditacije, uz obvezu akreditiranog certifikacijskog tijela da prethodno obavijesti HAA o spremnosti za ocjenu.

5. Održavanje i unapređenje suradnje s tijelima državne uprave i drugim zainteresiranim stranama

5.1. Održavanje i razvoj suradnje s tijelima državne uprave te osiguravanje relevantnih informacija iz područja akreditacije

HAA je i tijekom 2016. godine imala intenzivnu suradnju sa svim tijelima državne uprave koja akreditaciju koriste kao najbolji dokaz tehničke osposobljenosti tijela za ocjenjivanje sukladnosti te im temeljem akreditacije dodjeljuju ovlaštenja i to kroz: radne sastanke, sudjelovanjem u radu povjerenstava ministarstava, davanjem mišljenja na zakonske i podzakonske prijedloge iz svog djelokruga rada i dr.

Dodatno, tijekom 2016. godine HAA je ostvarila intenzivnu suradnju s Ministarstvom graditeljstva i prostornog uređenja vezano uz novi Zakon o poslovima i djelatnostima prostornog uređenja i gradnje (NN 78/15) kojim se, međuostalim, zahtjeva akreditacija. U navedenom području HAA očekuje značajan broj prijava za akreditaciju.

HAA je u 2016. godini provodila akreditacijske postupke potrebne za provedbu tehničkih propisa i to za:

- Ministarstvo gospodarstva (*sada: Ministarstvo gospodarstva, poduzetništva i obrta*): – industrijski proizvodi
- Ministarstvo poljoprivrede – službena kontrola hrane, proizvodi iz ekološke proizvodnje i proizvodi s oznakama zemljopisnog podrijetla i izvornosti; veterinarska djelatnost; vino; maslinova ulja; vodo-nepropusnost građevina za odvodnju, površinske, podzemne i otpadne vode
- Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja – građevni proizvodi, elektrotehničke i strojarke instalacije, oprema i postrojenja u građevinama
- Ministarstvo zdravlja (*sada: Ministarstvo zdravstva*) – propisi za zaštitu zdravlja, buka, zaštita od neionizirajućeg zračenja, medicinski proizvodi i igračke, voda za ljudsku potrošnju, medicinski laboratoriji
- Ministarstvo zaštite okoliša i prirode (*sada: Ministarstvo zaštite okoliša i energetike*) – zaštita okoliša: kvaliteta zraka i emisije onečišćujućih tvari u zrak, tlo, staklenički plinovi, EMAS, tekuća naftna goriva, gospodarenje otpadom
- Ministarstvo financija – automati i stolovi za igre na sreću
- Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture (*sada: Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture*) – elektromagnetska kompatibilnost, radiofrekvencijska i telekomunikacijska oprema/radijska oprema, interoperabilnost željeznica
- Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava – osobna zaštitna oprema
- Ministarstvo unutarnjih poslova – ATEX, pirotehnička sredstva, eksplozivi za civilnu uporabu, forenzika
- Državni zavod za radiološku i nuklearnu sigurnost – zaštita od ionizirajućeg zračenja
- Državni zavod za mjeriteljstvo – zakonita mjerila (vodomjeri, mjerila temperature, tlaka, mjerni uređaji za istakanje motornih goriva, plinomjeri, mjerila uzemljenja i izolacijskog otpora električnih instalacija, brojlara električne energije i druga zakonita mjerila koja se ovjeravaju)

Na temelju akreditacija koje provodi i dodjeljuje HAA, nadležna tijela državne uprave prijavljuju (notificiraju) Europskoj komisiji tijela za ocjenjivanje sukladnosti prema određenim propisima. Krajem 2016. godine 30 tijela za ocjenjivanje sukladnosti akreditiranih od strane HAA prijavljeno je Europskoj komisiji kao prijavljena tijela (*notified bodies*) te su slijedom toga upisani u NANDO bazu Europske komisije. Na taj način HAA izravno pomaže i doprinosi konkurentnosti hrvatskoga gospodarstva jer hrvatski proizvođači imaju mogućnost ocjenjivanja sukladnosti proizvoda prema propisima EU u Republici Hrvatskoj, a rezultati istih priznati su u svim zemljama članicama EU. Na taj način hrvatski proizvodi, bez dodatnih provjera i troškova, mogu se stavljati na Europsko tržište.

5.2. Održavanje i razvoj suradnje s institucijama infrastrukture za kvalitetu i strukovnim udrugama

HAA je i tijekom 2016. godine održavala suradnju s institucijama infrastrukture za kvalitetu, gospodarstvenim i strukovnim udrugama i to :

- Državnim zavodom za mjeriteljstvo (DZM)
- Hrvatskim mjeriteljskim institutom (HMI)
- Hrvatskim zavodom za norme (HZN)
- Hrvatskom gospodarskom komorom (HGK)
- Hrvatskom obrtničkom komorom (HOK)
- Hrvatskom udrugom poslodavaca (HUP)
- Hrvatskim društvom za kvalitetu (HDK)
- Hrvatskim mjeriteljskim društvom (HMD)
- Hrvatskom udrugom laboratorija (CROLAB)
- Hrvatskim društvom menedžera kvalitete (HDMK)

Ostvarena suradnja bila je u obliku pokroviteljstava (nefinancijskih) zajedničkih stručnih skupova i konferencija (HDK, HMD, CROLAB, HDMK), zajedničkih predstavljanja i stručnih predavanja (HGK Tribina ISO FORUM CROATICUM, CROLAB i HMD Seminari), stručnih priloga radi promocije akreditacije u stručnim časopisima (HMD: Svijet po mjeri).

Nadalje, HAA je aktivan član u Hrvatskom zavodu za norme gdje zaposlenici HAA aktivno sudjeluju u radu sljedećih Tehničkih odbora HZN-a:

HZN/TO 561, Kotlovi, posude pod tlakom, cjevovodi i plinske boce

HZN/TO Z2, Ocjenjivanje sukladnosti i akreditacija

HZN/TO Z2/PO1, Ocjenjivanje sukladnosti i akreditacija; Nazivlje

HZN/TO 555, Medicinski proizvodi

HZN/TO 146, Kvaliteta zraka

HZN/TO E44, Elektrotehnička sigurnost strojeva

HZN/TO 563, Sigurnost strojeva

HZN/TO E108, Sigurnost elektroničke opreme u području audio, video, informacijske i komunikacijske tehnologije

HZN/TO 556, Osobna zaštitna oprema

HZN/TO 178, Dizala, pokretne stube i pokretne trake za osobe

HZN/TO 523, Humanitarno razminiranje

6. Održavanje i unapređenje međunarodne suradnje u području akreditacije

6.1. Članstvo u međunarodnim organizacijama za akreditaciju

Europska organizacija za akreditaciju (EA)

HAA je punopravna članica EA od 2005. godine.

HAA je pod stalnim nadzorom rada od strane EA. Posljednju evaluaciju rada HAA, EA je provela u rujnu 2015. godine, a koja je rezultirala pozitivnom odlukom Vijeća za multilateralne sporazume EA (EA MAC) na sjednici održanoj 5. listopada 2016. godine u Skopju, da HAA zadržava status potpisnice Multilateralnog sporazuma o akreditaciji (EA MLA) za sve prijavljene akreditacijske sheme i to:

- akreditiranje ispitnih i umjernih laboratorija (HRN EN ISO/IEC 17025) i medicinskih laboratorija (HRN EN ISO 15189),
- akreditiranje certifikacijskih organizacija za proizvode (HRN EN ISO/IEC 17065),
- akreditiranje certifikacijskih organizacija za sustave upravljanja kvalitetom i okolišem (HRN EN ISO/IEC 17021),
- akreditiranje certifikacijskih organizacija za osobe (HRN EN ISO/IEC 17024),
- akreditiranje inspekcijskih/nadzornih organizacija (HRN EN ISO/IEC 17020),
- akreditiranje verifikatora emisija stakleničkih plinova (HRN EN ISO 14065).

Nadalje, na navedenoj sjednici odučeno je da će EA provesti izvanrednu evaluaciju u HAA krajem 2017. godine radi provjere financijske i kadrovske neovisnosti HAA (zahtjev Uredbe Europske unije 765/2008 i zahtjev norme HRN EN ISO/IEC 17011), a sljedeću redovnu re-evaluaciju rada HAA u punom opsegu (za sva akreditacijska područja) provest će u 2019. godini (4 godine od prethodne evaluacije).

EA MAC je upravno tijelo EA u kojem odluke glasovanjem donose predstavnici svih nacionalnih akreditacijskih tijela zemalja članica Europske unije i EFTA-e.

Veliki je to uspjeh za samu HAA, a jedan od preduvjeta za međunarodnu razmjenu roba i usluga odnosno za stavljanje hrvatskih proizvoda na međunarodno tržište.

EA je glavni izvor znanja za djelatnost akreditacije, a sudjelovanje u radnim tijelima EA ne samo obveza nego i preduvjet daljnjeg razvoja i zadržavanja statusa potpisnika EA MLA. S tim u vezi predstavnici HAA i u 2016. godini sudjelovali su na radnim sastancima upravnih i stručnih tijela EA (*detaljan popis nalazi se u Prilogu 4.*) iako u smanjenom obimu zbog nedostatnih financijskih sredstava.

Nadalje, HAA zaposlenik kojeg je EA školovala za evaluatora, sukladno preuzetim obvezama, tijekom 2016. godine sudjelovao je u evaluaciji Portugalskog akreditacijskog tijela (IPAC) kao predstavnik EA.

Tijekom 2016. godine HAA je aktivno bila uključena u izradu svih EA pravila i uputa (davanjem mišljenja i komentara, elektroničkim glasovanjem i slično).

Međunarodna organizacija za akreditaciju laboratorija (ILAC)

HAA je punopravna članica i potpisnica *Sporazuma o međusobnom priznavanju akreditacije (MRA)* s ILAC-om za akreditaciju ispitnih i umjernih laboratorija od 2010. godine, a za akreditaciju inspekcijskih tijela od 2012. godine. Slijedom zadržavanja statusa potpisnice EA MLA Sporazuma u 2016. godini, HAA je zadržala status potpisnice ILAC MRA Sporazuma.

Postizanjem statusa potpisnice ovog međunarodnog Sporazuma te zadržavanjem tog statusa rezultati rada akreditiranih tijela iz Republike Hrvatske priznati su u svim zemljama čija nacionalna akreditacijska tijela su članice ILAC-a. Na taj način HAA je Republiku Hrvatsku stavila na popis 90 najrazvijenijih zemalja/ekonomija svijeta (od Australije i Novoga Zelanda, Kine, preko SAD-a i Njemačke) koje imaju nacionalna akreditacijska tijela koja su međunarodno priznata odnosno koja su potpisnici ILAC-ovog Sporazuma o uzajamnom priznavanju akreditacije laboratorija i inspekcijskih tijela.

HAA je i u 2016. godini ispunjavala obvezu koju ima kao članica ILAC-a i u svom radu je primjenjivala i postupala u skladu s uputama i smjernicama ILAC-a. Nadalje, HAA je aktivno sudjelovala u donošenju odluka u ILAC-u putem elektroničkog glasanja za dostavljene

prijedloge pravila i uputa, prijedloge o pridruženom i punopravnom članstvu predloženih kandidata.

Zbog nedostatka sredstava HAA ni u 2016. godini nije sudjelovala na sastancima upravnih i stručnih tijela ILAC.

Međunarodni akreditacijski forum (IAF)

HAA nije članica IAF-a ni potpisnica Multilateralnog sporazuma o priznavanju akreditacije u području akreditacije certifikacijskih tijela. Prethodnih godina provedene su analize opravdanosti za podnošenje zahtjeva za članstvo i potpisivanje Sporazuma s IAF-om, te je prvenstveno zbog malog broja akreditiranih certifikacijskih tijela iz Republike Hrvatske koja djeluju na međunarodnom tržištu te zbog financijskih izdataka koje punopravno članstvu u IAF-u zahtjeva, donesena takva odluka. HAA u svom radu koristi upute i smjernice IAF-a vezano uz akreditaciju certifikacijskih tijela.

6.2. Bilateralna suradnja u području akreditacije

I tijekom 2016. godine HAA je nastavila surađivati te razmjenjivati informacije s akreditacijskim tijelima s kojima ima potpisane sporazume o suradnji: ATCG (Crna Gora), ATS (Srbija), BATA (Bosna i Hercegovina), CAI (Češka), DAK (Kosovo), NAT (Mađarska), IARM (Makedonija) i SA (Slovenija).

Dodatno, HAA je potpisala bilateralne sporazume o suradnji sa sljedećim akreditacijskim tijelima:

- BAS (Bugarska) – u siječnju 2016. godine,
- NAH (novo akreditacijsko tijelo u Mađarskoj) – u studenom 2016. godine.

Suradnja s ovim akreditacijskim tijelima, ali i svim drugima odnosi se uglavnom na razmjenu informacija o vodećim ocjeniteljima, stručnim ocjeniteljima i ekspertima HAA u područjima u kojima druga akreditacijska tijela nisu imala ili nisu imala dovoljan broj stručnjaka ili su pak njihovi domaći stručnjaci bili na položaju koji nije mogao jamčiti njihovu nepristranost prilikom ocjenjivanja.

Razmjena informacija u ovom području, odnosno promocija hrvatskih ocjenitelja koju HAA aktivno provodi, a potom i angažman visokoobrazovanih i visokospecijaliziranih hrvatskih stručnjaka izravna je potpora jačanju utjecaja hrvatskog gospodarstva na navedenom području. Svojim angažmanom u drugim zemljama navedeni stručnjaci imaju mogućnost ostvariti kontakte te proširiti djelovanje svojih matičnih institucija, uglavnom akreditiranih hrvatskih tijela za ocjenjivanje sukladnosti, u tim zemljama.

U okviru ovih bilateralnih sporazuma HAA je u 2016. godini ostvarila studijske posjete u SA (Slovenija) i ATS (Srbija) radi razmijene iskustva u području upravljanja, sustava upravljanja, ocjenitelja, akreditacije medicinskih laboratorija i drugim temama.

6.3. Međunarodni projekti u području akreditacije

U 2016. godini HAA je sudjelovala u provedbi regionalnog projekta: *Promotion of regional cooperation in South East Europe in the field of quality infrastructure* temeljem Ugovora o suradnji koji je HAA potpisala s Njemačkim institutom *Physikalisch-Technische Bundesanstalt* (PTB). Izravni su korisnici navedenoga projekta akreditacijska tijela Albanije (DPA), Bosne i Hercegovine (BATA), Crne Gore (ATCG), Kosova (DAK), Makedonije (IARM) i Srbije (ATS), a neizravni su korisnici projekta akreditacijska tijela potpisnici EA MLA-a iz Hrvatske (HAA), Grčke (ESYD) i Turske (TURKAK). Potonja akreditacijska tijela uz potporu PTB-a provode i organiziraju projektne aktivnosti.

Projekt je financiran od strane Njemačkog Ministarstva za gospodarski razvoj i suradnju, a HAA u njegovoj provedbi sudjeluje od listopada 2007. godine kada je u Zagrebu bila organizator i domaćin okruglog stola za sva akreditacijska tijela iz regije. Od tada se svake

godine dogovara plan aktivnosti u projektu koji uključuje izobrazbu ocjenitelja, specijalizirane seminare za ocjenitelje/eksperte, razmjenu iskustva zaposlenika akreditacijskih tijela, promatranje ocjenjivanja (*witnessing of assessment*), načine razmjene ocjenitelja među akreditacijskim tijelima i dr. Aktivnostima u 2016. godini završena je provedba navedenog projekta i potpora Njemačke razvoju u ovom području.

Ugovorom za aktivnosti u 2016. godini HAA se obvezala biti domaćinom regionalnog seminara za vodeće ocjenitelje i ocjenitelje: *Train of Trainers for Lead Assessors and Assessors* te organizirati i omogućiti promatranje HAA ocjena na licu mjesta u 2 laboratorija (*Witnessing of assessment*), ocjeniteljima iz drugih akreditacijskih tijela iz regije. Seminaru su prisustvovala ukupno 22 sudionika iz 6 akreditacijskih tijela iz regije (veljača 2016), a promatranja ocjenjivanja na licu mjesta organizirana su u medicinskom laboratoriju za predstavnike ATCG i IARM (siječanj 2016), a u forenzičkom laboratoriju za predstavnike BATA-e, IARM-a, DAK-a (svibanj 2016).

Dodatno 4 HAA zaposlenika pohađala su seminar o zahtjevima nove norme ISO 17021-1:2015 koji je u okviru projekta proveo DAKS (Njemačko akreditacijsko tijelo) u Beogradu (ožujak 2016.). Za druge radionice i seminare organizirane u okviru navedenog projekta HAA u 2016. godini nije imala dostatna financijska sredstva jer sudionici moraju pokriti troškove putovanja i smještaja.

7. Osiguravanje javnosti rada i promocije akreditacije

HAA je osigurala javnosti dostupne sve relevantne informacije o svom radu na svojim internetskim stranicama (www.akreditacija.hr).

Podaci o akreditiranim tijelima u Republici Hrvatskoj objavljuju se na internetskim stranicama HAA u e-Registru akreditiranih tijela na hrvatskom i engleskom jeziku. e-Registar akreditiranih tijela ažurira se dva puta dnevno. Stanje u Registru mijenja se dnevno jer akreditirana tijela koja su pod suspenzijom ili im je povučena akreditacija, privremeno, do okončanja postupka suspenzije ili razloga za povlačenje nisu vidljiva u Registru.

Također, na HAA internetskoj stranici ažurirani su dokumenti koji se odnose na pravila i upute za akreditaciju te je javnost informirana o načinima ostvarivanja prava na pristup informacijama iz područja rada HAA, a javno su objavljene i informacije o javnoj nabavi u HAA, sukladno zakonskim obvezama.

HAA je kao i do sada iskoristila sve mogućnosti neformalnih i besplatnih oblika promidžbe sudjelovanjem na stručnim skupovima, konferencijama, simpozijima, seminarima i radionicama te prezentiranjem rada HAA i uloge akreditacije u specifičnim područjima. Popis seminara i konferencija na kojima je HAA promovirala akreditaciju nalazi se u *Prilogu 4. ovog Izvješća*.

9. lipnja 2016. godine HAA je obilježila Svjetski dan akreditacije pod motom: *Akreditacija: Globalni alat za potporu u provedbi javnih politika* koji su odabrale Međunarodne organizacije za akreditaciju ILAC i IAF. Tom prilikom HAA je u suradnji s nadležnim Ministarstvom gospodarstva organizirala radno obilježavanje Svjetskog dana akreditacije. U skladu s motom obilježavanja na radni skup pozvani su predstavnici ministarstava i drugih tijela državne uprave kojima HAA odnosno akreditirana tijela za ocjenjivanje sukladnosti (laboratoriji, inspeksijska, certifikacijska i verifikacijska tijela) pomažu u provedbi tehničkih propisa. Programom je predviđeno da akreditirana tijela predstavljaju što im akreditacija znači i kako im pomaže na domaćem i međunarodnom tržištu, da HAA kao nacionalno akreditacijsko tijelo, koje od svog osnivanja pruža potporu svim tijelima državne uprave u provedbi tehničkih propisa, prezentira dosadašnju suradnju s tijelima državne uprave te vizije za djelovanje u budućnost, a Ministarstvo gospodarstva da prezentira svoju ulogu koordinatora tijela državne uprave zaduženog za razvoj nacionalne politike u području akreditacije i ocjenjivanja sukladnosti. Fokus obilježavanja Svjetskog dana akreditacije bio je potpora koju akreditacija može pružiti i koju pruža u raznim područjima od javnog interesa (trgovina, sigurnost proizvoda, gospodarski razvoj, energija, sigurnost hrane, zdravstvena zaštita i zdravlje, građevina, zaštita okoliša i dr) te promocija internetske stranice

www.publicsectorassurance.org na kojoj se mogu pronaći studije slučaja, istraživanja i primjeri iz cijeloga svijeta vezani uz korist koju upotreba akreditiranog ocjenjivanja sukladnosti donosi za razvoj gospodarstva i društva u cijelosti. Tom prigodom akreditirana tijela od kojih su neki ujedno i prijavljena tijela Europskoj komisiji (*notified bodies*) i upisana su u NANDO bazu: Končar IE, Ex Agencija, TPK, Mirta Kontrol i ZZJZ Andrija Štampar predstavila su svoja iskustva te doprinos akreditacije u njihovom pozicioniranju na domaćem i međunarodnom tržištu. Nadalje, ILAC je povodom obilježavanja ovogodišnjeg Svjetskog dana akreditacije objavio promotivni video spot za koji je HAA pripremila titlove na Hrvatskom jeziku (<http://ilac.org/media-centre/world-accreditation-day>), a koji je tom prigodom prikazan. Također, HAA je povodom obilježavanja Svjetskoga dana akreditacije objavila prijevode EA brošure: *Akreditacija - Alat za podršku tijelima državne uprave (regulatori)* i ILAC brošure: *Akreditacija - Globalni alat za potporu u provedbi javnih politika* koje su dostupne na HAA internetskim stranicama.

IV. FINACIJE

Financijsko poslovanje Hrvatske akreditacijske agencije (HAA) u 2016. godini odvijalo se na temelju Odluke o privremenom financiranju poslova, funkcija i programa državnih tijela i drugih proračunskih korisnika državnog proračuna RH u prvom tromjesečju 2016. godine (NN 109/2015 od 11.10.2015. godine). HAA je imala odobrena sredstva u financijskom planu u iznosu od 1.700.000 kuna u razdjelu Ministarstva gospodarstva 049 85.

Nakon provedenih izbora i konstituiranja Sabora i Vlade RH, donesen je Državni proračun Republike Hrvatske za 2016.godinu i projekcije za 2017. i 2018.godinu. HAA-u su odobrena sredstva u iznosu od 5.515.879 kuna (NN 26/16 od 24.03.2016.godine).

HAA je prilikom izrade proračuna upozoravala nadležno ministarstvo i o tome je raspravljano na sjednicama Upravnog vijeća, da su joj dodijeljena sredstva nedostatna za redovno obavljanje poslovanja i da neće biti u mogućnosti redovno izvršavati plaćanja angažiranim ocjeniteljima i ekspertima, angažiranim u postupcima akreditacije i nadzora nad akreditiranim tijelima, te da će samim time doći do poteškoća u provedbi osnovne djelatnosti HAA.

Tijekom mjeseca srpnja 2016. godine održan je sastanak u Ministarstvu financija s predstavnicima nadležnog ministarstva, predstavnikom HAA i predstavnicima M. financija te je dogovoreno da će Ministarstvo financija preraspodjelom sa svog razdjela preraspodijeliti 1.024.000 kuna HAA, a dodatnih 1.000.000 kuna preraspodijeliti će Ministarstvo gospodarstva. U kolovozu je provedena preraspodjela iznosa od 1.024.000 kuna i to 24.000 kuna na rashode za zaposlene i 1.000.000 kuna na intelektualne usluga.

U studenom 2016.godine proveden je rebalans Državnog proračuna i nadležno Ministarstvo je odobrilo dodatna sredstva u iznosu od 1.000.000 kuna. Također je i HAA smanjila sve stavke na minimalno dostatne iznose za pokriće najnužnijih troškova i preraspodijelila na intelektualne iznose dodatnih 50.090 kuna. Prilikom rebalansa HAA je, u dogovoru sa Ministarstvom financija, u plan proračuna unijela i sredstva na izvoru 43.

Nakon rebalansa novi proračun za HAA iznosi **7.619.262** kune (NN 111/2016 od 1.12.2016.).

Krajem prosinca 2016.godine Ministarstvo financija i Ministarstvo gospodarstva tražila su dodatne uštede zbog isplate božićnice, pa je HAA dala uštedu od preostalih 15.386 kuna na rashodima za bruto plaće.

Nakon svih rebalansa i preraspodjela, novi proračun za HAA iznosi **7.603.876** kuna.

Struktura rashoda poslovanja u 2016. godini

Izvor 11 Državni proračun	Planirano za 2016. (kn) nakon rebalansa	Izvršeno 2016. (kn)
Rashodi za zaposlene	3.097.314	3.088.582,12
Materijalni rashodi	4.352.300	3.863.279,00
Financijski rashodi	9.000	8.707,70
Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	50.000	17.333,00
UKUPNO izvor 11	7.508.614	6.977.901,82

Materijalni rashodi	0,00	5.855,97
Izvor 43 - redovno	0,00	5.855,97
Materijalni rashodi	78.594	94.366,35
Financijski rashodi	789	2.622,47
Izvor 43 - projekti	79.383	96.988,82
UKUPNO izvor 43	79.383	102.844,79
Materijalni rashodi-volonteri	15.879	15.807,78
UKUPNO izvor 52	15.879	15.807,78
SVEUKUPNO IZVRŠENJE	7.603.876	7.096.554,39

A) IZVRŠENJE PO KNJIŽENIM TROŠKOVIMA 2016.

PRIHODI			
• IZVOR 11	7.446.066,69 KN		
• IZVOR 43	76.523,53 KN		
• IZVOR 52	6.751,08 KN		
UKUPNO	7.529.341,30 KN	AOP 001 PR RAS I AOP 631 PR RAS	
RASHODI			
• IZVOR 11	6.977.901,82 KN		
• IZVOR 43	102.844,79 KN		
• IZVOR 52	15.807,78 KN		
UKUPNO	7.096.554,39 KN	AOP 632 PR RAS	
PRIHODI	7.529.341,30 KN		
RASHODI	- 7.096.554,39 KN		
VIŠAK	432.786,91 KN	AOP 633 PR RAS	
(PRENESENI MANJAK IZ 2015.G.	365.227,35 KN		
Povrat u riznicu sa izvora 43 po obračunu projekta	- 8.388,15 KN)		
	= 373.615,50 KN	AOP 636 PR RAS	
= VIŠAK 2016.G.	59.171,41 KN	AOP 637 PR RAS.	

B) IZVRŠENJE PO PLAĆANJIMA U DRŽAVNOJ RIZNICI (novčani tijek – plaćeno tokom 2016.godine bez obzira na koje se razdoblje troškova odnosi)

• PLAĆENO IZ IZVORA 11	7.446.066,69 KN	
• PLAĆENO IZ IZVORA 43	101.060,67 KN	
• PLAĆENO IZ IZVORA 52	15.245,19 KN	– Izveštaji iz riznice
UKUPNO	7.562.372,55 KN	
IZVRŠENJE AOP 632 PRRAS	7.096.554,39 KN	
RALIKA-VIŠE PLAĆENO	465.818,16 KN	

A sastoji se od slijedećih stavaka:

Negativne tečajne razlike	+	1.784,12 KN
Plaćeni računi iz 2015.g.	-	532.518,93 KN
Neplaćene obveze iz 2016.g.	+	65.224,99 KN
Povrat Porezne uprave iz 2014.g.	-	208,34 KN
Odobrenje dobavljača Čista voda	-	100,00 KN.

Neplaćene obveze iz 2016.g. odnose se na primljene račune u siječnju 2017.godine, a koje se odnose na troškove 2016.godine i u glavnoj knjizi su knjižene kao troškovi 2016.godine:

• Obveze za službena putovanja:	870,00 KN
• Obveze za gorivo – benzin	1.669,95 KN
• Obveze za telefonske usluge	2.622,09 KN
• Obveze za usluge tekućeg održavanja	910,00 KN
• Obveze za intelektualne usluge	34.165,72 KN
• Obveze za računalne usluge	12.244,80 KN
• Obveze za grafičke usluge	4.767,58 KN
• Obveze za naknade osobama izvan radnog odnosa	1.447,59 KN
• Obveze za naknade upravnom vijeću	6.527,26 KN.

HAA sudjeluje i u međunarodnim projektima koji su pobliže opisani i pobrojani u Izvješću o radu HAA za 2016. godinu.

U 2016. godini HAA je naplatila iznos od 76.523,53 kuna a isplatila iznos od 95.204,70 kuna. Za isplatu sredstava po projektima HAA ima odobrenje Ministarstva financija za korištenje deviznog računa i otvoren izvor 43.

Na izvoru 43 HAA je knjižila troškove iz dvije različite vrste poslovanja:

- 1) HAA je prilikom ukidanja žiro računa i obveze uplata troškova akreditacije direktno u državni proračun te ukidanjem izvora 43 za prihvrat uplata imala akumulirana sredstva na tom izvoru i iz njih je tokom godina plaćala izdatke koje nije mogla platiti iz izvora 11. Nepotrošena sredstva su se prebacivala iz godine u slijedeću godinu po odobrenju Ministarstva financija. Iz 2015.g. u 2016.godinu prenesen je iznos od 5.855,97 kuna.

Do 01.01.2016.godine	5.855,97 KN
Plaćano tokom 2016.g.	
• Uredski materijal - norme	312,00 KN
• Naknade troškova prijevoza ocjeniteljima	5.543,97 KN
Ukupno plaćeno:	5.855,97 KN
PREOSTALO	0,00 KN

- 2) PROJEKTI – kao što je već navedeno, HAA sudjeluje u nekoliko projekata.

Tijekom 2016.godine HAA je imala rashode po projektima:

• Službena putovanja	7.743,04 KN
• Intelektualne usluge	77.613,97 KN
• Usluge prijevoza i smještaja ocjenitelja	9.009,34 KN
• Bankovna provizija	838,35 KN
2.a)Ukupno:	95.204,70 KN
+ negativne tečajne razlike	1.784,12 KN
2.b)Ukupno:	96.988,82 KN

1 + 2.a) = 101.060,67 = Izvještaj iz riznice za izvor 43.

= + 1.784,12 KN negativne tečajne razlike
102.844,79 KN ukupno izvršenje po izvoru 43.

HAA je 2016. godini koristila i izvor 52.

- 3) HAA je do srpnja 2016.godine imala zaposlene dvije osobe na rad bez zasnivanja radnog odnosa. Početkom listopada zaposlena je još jedna osoba. HZZ je krajem godine doznačio iznos za pokrivanje troškova mirovinskog osiguranja koje mora plaćati HAA.

Prijenos iz 2015.godine	15.878,81 KN
HZZ je doznačio iznos u 2016.	6.751,08 KN
Tokom 2016. plaćeno doprinosa	15.245,19 KN
Ostalo za plaćanje doprinosa u 2017.	7.384,70 KN.

Za neutrošena sredstva izvora 43 i 52 HAA je podnijela Zahtjev za prijenos sredstava u 2017. godinu i zatražila suglasnost Ministarstva financija za korištenje tog iznosa za plaćanje rashoda u 2017.godini.

Najveća stavka izdataka za HAA, osim rashoda za zaposlene, su izdaci za intelektualne usluge. Kao što je već poznato, putem ove stavke HAA provodi svoju osnovnu djelatnost – akreditaciju te angažira vanjske stručne suradnike, ocjenitelje i eksperte iz Hrvatske i inozemstva, a prema prirodi, vrsti i specifičnosti područja akreditacije.

Tijekom 2016. godine, zbog premalo dobivenog limita, HAA je imala velikih problema sa plaćanjem intelektualnih usluga. Honorari su plaćani sa velikim zakašnjenjem. Do poboljšanja je došlo u rujnu, nakon dobivenih 1.000.000 kuna, a svi zaostaci plaćeni su u prosincu nakon dobivenih daljnjih 1.000.000 kuna.

Upravno vijeće HAA na 5. sjednici održanoj 25. veljače 2016. donijelo je odluku o izmijeni Cjenika usluga HAA te su smanjene naknade vodećih ocjenitelja i ocjenitelja s 3.000 kn na 2.700 kn.

Prihodi poslovanja u 2016. godini

Izravno se uplaćuju u državnu riznicu i prihod su državnog proračuna, a u HAA se samo evidentiraju.

Obavljanjem djelatnosti, HAA je u 2016.godini izdala račune u iznosu 7.599.536,65 kn

Naplaćeno je izravno u Državni proračun 7.705.706,26 kn
(plaćeni računi iz 2016. i ranijih godina)

HAA stalno poduzima korake kako bi pravne osobe – tražitelji akreditacije što redovitije uplaćivali svoje obveze (pismeni i usmeni kontakti). S obzirom na gospodarsku situaciju neki akreditirani subjekti plaćaju troškove u vezi akreditacije u ratama.

Na kraju 2015. godine ostalo je nenaplaćenih potraživanja dospjelih i nedospjelih u iznosu od 820.816,46 kuna – postupci akreditacija u toku. Na dan 31.12.2016. godine ostalo je još neplaćeno 109.584,04 kuna i to najviše pravne osobe koje su u predstečajnim i stečajnim postupcima (Dalekovod, Dina-Petrokemija, Dioki, Međimurje Tehno-kocka). Od tog iznosa otpisan je iznos od 51.280,00 kuna Dina-Petrokemija, Dioki, Eurostandard i Veterinarska ambulanta Oborovo. Ostaje još neplaćen iznos od 58.654,04 kuna.

Na dan 31.12.2016. godine ostalo je nenaplaćeno ukupno 423.838,34 kuna (uključujući i iznos od 58.654,04 kuna) dospjelog i nedospjelog duga – postupci akreditacija u toku.

HAA je dana 31.12.2016. godine imala 27 stalno zaposlena djelatnika. Tijekom studenog mjeseca zaposleno je troje novih djelatnika. Jednoj djelatnici je tijekom prosinca završio porodiljni dopust, ali je nastavila koristiti godišnji odmor i vraća se u drugoj polovici siječnja 2017. godine.

HAA je na vrijeme izradila sve propisane izvještaje (PR RAS, Bilanca, PVRIO, RAS funkcijski, Obveze) i predala ih nadležnim institucijama – nadležno Ministarstvo gospodarstva, FINA, Državni ured za reviziju.

Izveštaji

Osim financijskih obveza HAA izvršava i obveze o izvještavanju u vezi financijskog poslovanja prema svim nadležnim institucijama: Ministarstvu gospodarstva, FINA-i i Državnom uredu za reviziju. S tim u vezi HAA je tijekom 2016. godine izradila sljedeće izvještaje:

- Izvještaj o obvezama – kvartalno - Ministarstvo gospodarstva i FINA-i
- Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima – kvartalno - Ministarstvo gospodarstva, FINA-i
- Izvještaj o fiskalnoj odgovornosti – godišnje - Ministarstvo gospodarstva, Upravno vijeće HAA
- Sažetak kvartalnih izvještaja - Upravnom vijeću HAA
- Godišnji izvještaj o zaposlenima i isplaćenoj plaći . Obrazac Rad-1G-Gradski ured za strategijsko planiranje i razvoj Grada
- Godišnji izvještaj o investicijama u dugotrajnu imovinu – Obrazac INV-P – Gradski ured za strategijsko planiranje i razvoj Grada
- Izvještaj o broju zaposlenih – kvartalno – Ministarstvo financija
- Izvještaj o izvršenju – tjedno – Ministarstvo gospodarstva
- Ostali izvještaji na traženje nadležnih institucija.

V. ZAKLJUČAK

2016. godinu HAA je završila s 410 dodijeljenih akreditacija te je ostvarila prihode od akreditacije, koji se izravno uplaćuju u Državni proračun u iznosu od 7.705.706,26 kn. HAA je u 2016. godini poslovala uspješno, iako u financijski otežanim uvjetima zbog nedovoljno dodijeljenih sredstava za operativni rad na početku godine te uz nedovoljne administrativne i ocjenjivačke kapacitete.

Na međunarodnom planu najveće postignuće HAA u 2016. godini uspješno je završen postupak evaluacije rada od strane *Europske organizacije za akreditaciju (EA)* te odluka *Vijeća za multilateralne sporazume EA (EA MAC)* u listopadu 2016. godine da HAA zadržava status potpisnice *Multilateralnog sporazuma o akreditaciji s EA (EA MLA)* za sve akreditacijske sheme. Na taj način, HAA je ispunila svoju osnovnu ulogu zbog koje ju je Vlada Republike Hrvatske i osnovala, a to je osiguravanje preduvjeta za priznavanje izvještaja o ispitivanju, inspekciji te certifikata o sukladnosti izdanih u Republici Hrvatskoj na drugim tržištima, te posljedično osiguranje povjerenja u sigurnost i kvalitetu hrvatskih proizvoda i usluga. Veliki je to uspjeh za HAA te je izuzetno važno i za sva akreditirana tijela u Republici Hrvatskoj. HAA klijenti, tijela za ocjenjivanje sukladnosti (laboratoriji, certifikacijska i inspeksijska tijela i dr.) u pravilu su najvitalniji i najpropulzivniji gospodarski subjekti koji zapošljavaju veliki postotak visoko obrazovanih kadrova (inženjera različitih struka). Navedenim tijelima, konkurentsku prednost odnosno dobro pozicioniranje njihove gospodarske aktivnosti (razne vrste ispitivanja, certificiranja i dr) na tržištu u Republici Hrvatskoj kao i na inozemnim tržištima, između ostalog, daje i međunarodno priznata akreditacija. Na taj način međunarodno priznata akreditacija je i društveno korisna jer pruža potporu za dobro pozicioniranje visokospecijaliziranih poslova, a posljedično i radna mjesta za visokoobrazovane kadrove.

Dodatno, HAA je uspostavila novu akreditacijsku shema za EMAS verifikatore koja je od travnja 2016. godine priznata u svim zemljama članicama EU i EFTA-e. Time je Republika Hrvatska ispunila obvezu prema EU vezanu uz provedbu Uredbe (EZ) br. 1221/2009, a koja se odnosi na akreditaciju i poslove iz nadležnosti HAA.

Jačanje administrativnih kapaciteta jedna je od prioritarnih zadaća HAA pa se kontinuirano radi na razvoju kompetencija stalnih zaposlenika i vanjskih suradnika HAA. Nastavno, HAA je tijekom 2016. temeljem javnog natječaja i testiranja zaposlila 3 nova zaposlenika koji su odmah započeli s intenzivnim internim izobrazbama i radom pod mentorstvom. Jačanje HAA kapaciteta, kako bi mogla udovoljiti stalno rastućim zahtjevima za akreditaciju, posebno u provedbi tehničkih propisa, sukladno je odredbama Uredbe (EZ) 765/2008 o akreditaciji i nadzoru nad tržištem.

Preduvjet zadržavanja i održavanja stečenog međunarodnog ugleda i statusa potpisnika EA MLA i ILAC MRA sporazuma te preduvjet za daljnji razvoj akreditacijske djelatnosti u skladu s međunarodnim kriterijima osiguranje je dostatnih financijskih sredstava za HAA iz državnog proračuna, jer je HAA proračunski korisnik, kao i osiguranje dostatnih administrativnih i stručnih kapaciteta u skladu sa povećanjem broja klijenata i zahtjeva na tržištu.

S tim u vezi, HAA će i dalje surađivati s nadležnim Ministarstvom, kako bi tijekom 2017. godine EA evaluatorima mogli dokazati kadrovsku i financijsku neovisnost što je jedan od osnovnih zahtjeva za nacionalna akreditacijska tijela (Uredbe (EC) 765/2008 čl.4., stv.9. i zahtjev norme HRN EN ISO/IEC 17011) te preduvjet za zadržavanje statusa potpisnice EA MLA.

Predsjednik Upravnog vijeća

Mario Ferić

Klasa: 383-02/17-01/003

Ur.broj: 569-01-17-1

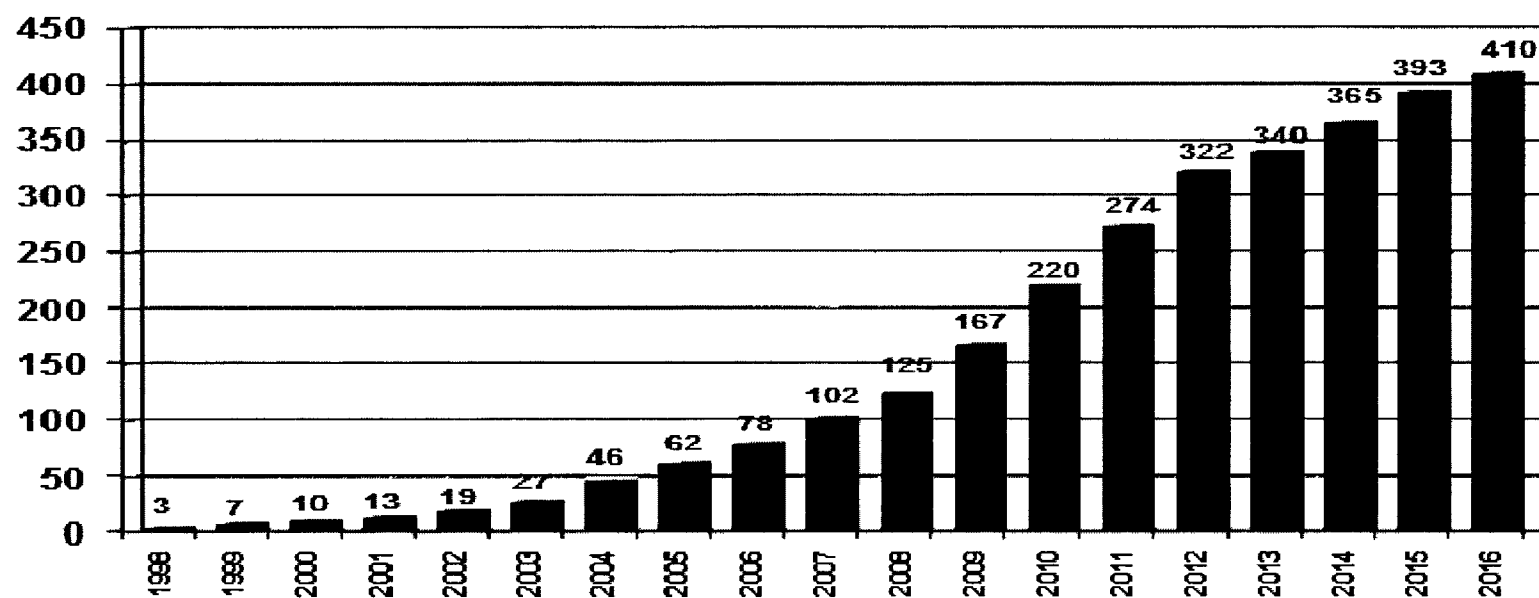
Zagreb, 6. srpnja 2017.

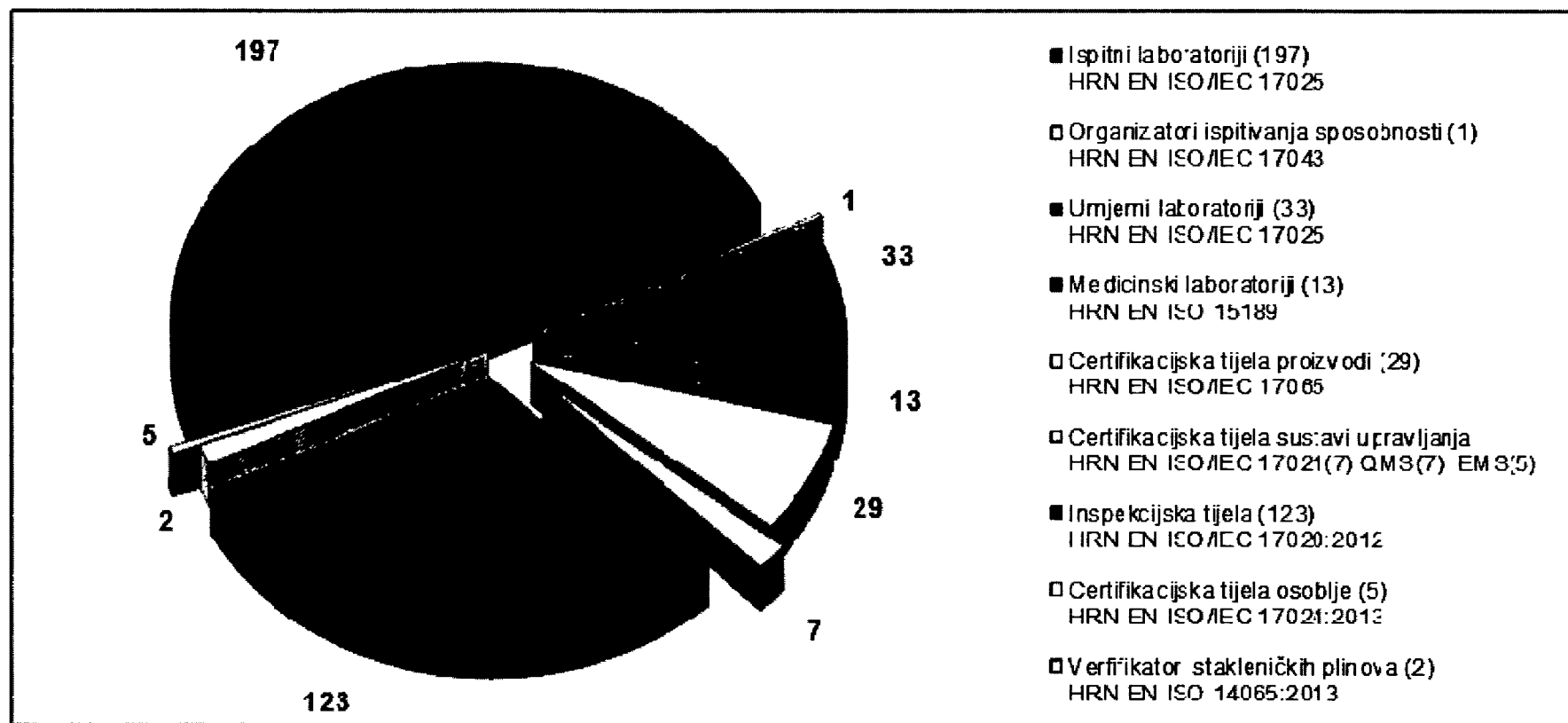
PRILOG 1. POKAZATELJI RAZVOJA AKREDITACIJSKOG SUSTAVA U REPUBLICI HRVATSKOJ

Broj akreditiranih tijela od samih početaka uspostavljanja akreditacijskog sustava u Republici Hrvatskoj u stalnom je porastu. U budućnosti se očekuje zadržavanje ovog broja odnosno njegov blagi porast.

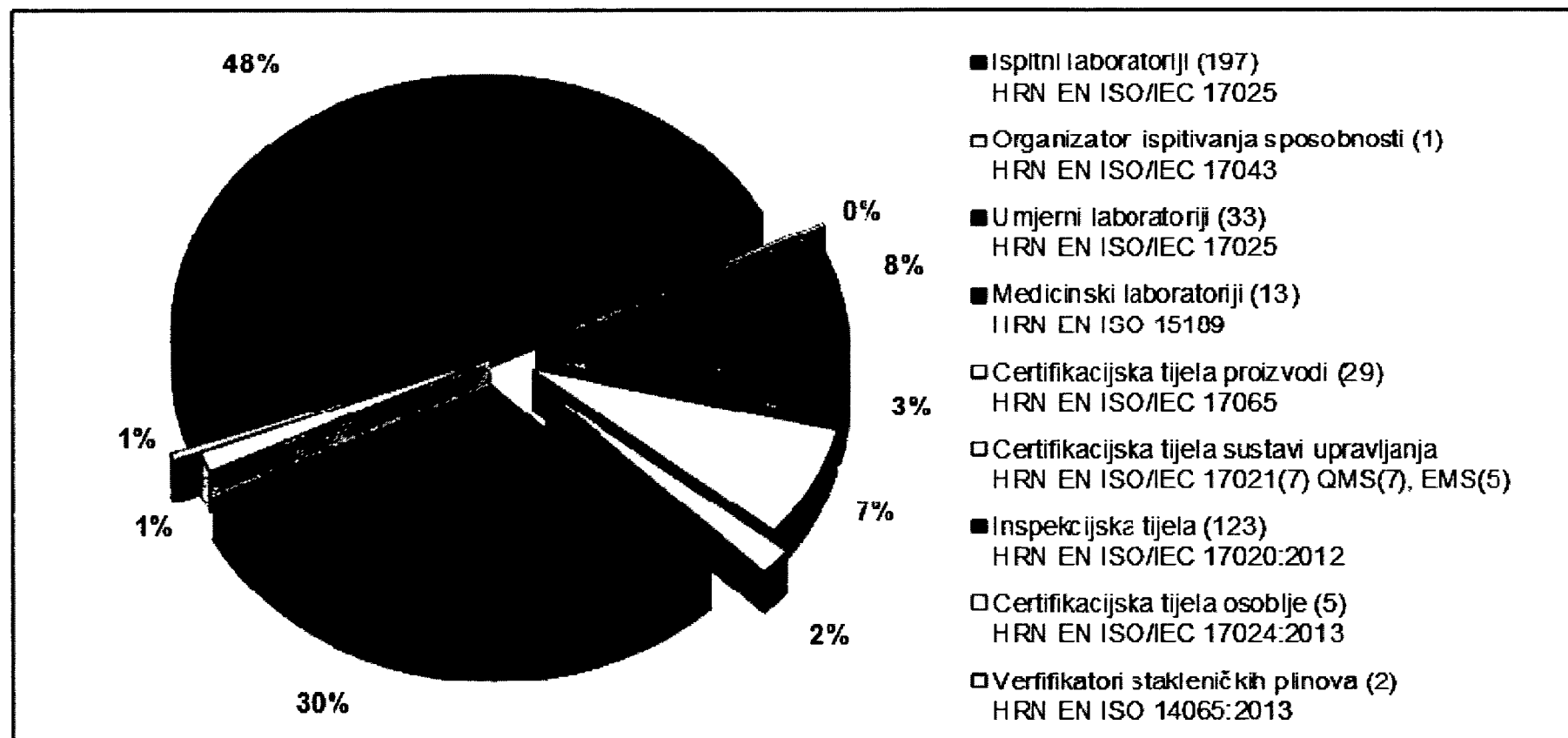
1. Porast broja akreditiranih tijela u Republici Hrvatskoj – po godinama, kumulativno (2016-12-31)

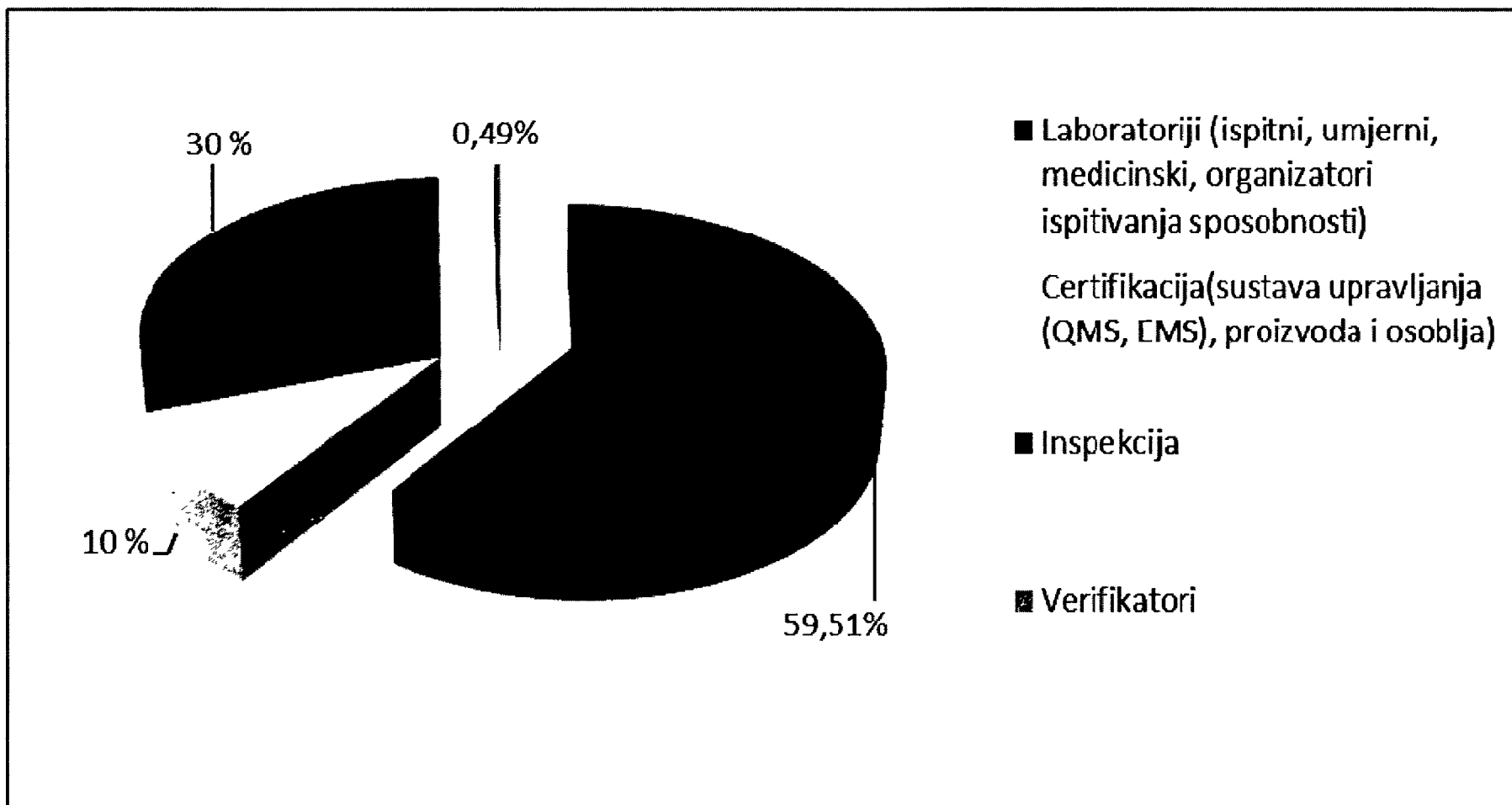
2. Broj akreditiranih tijela u Republici Hrvatskoj prema akreditacijskim shemama (stanje 2016-12-31)

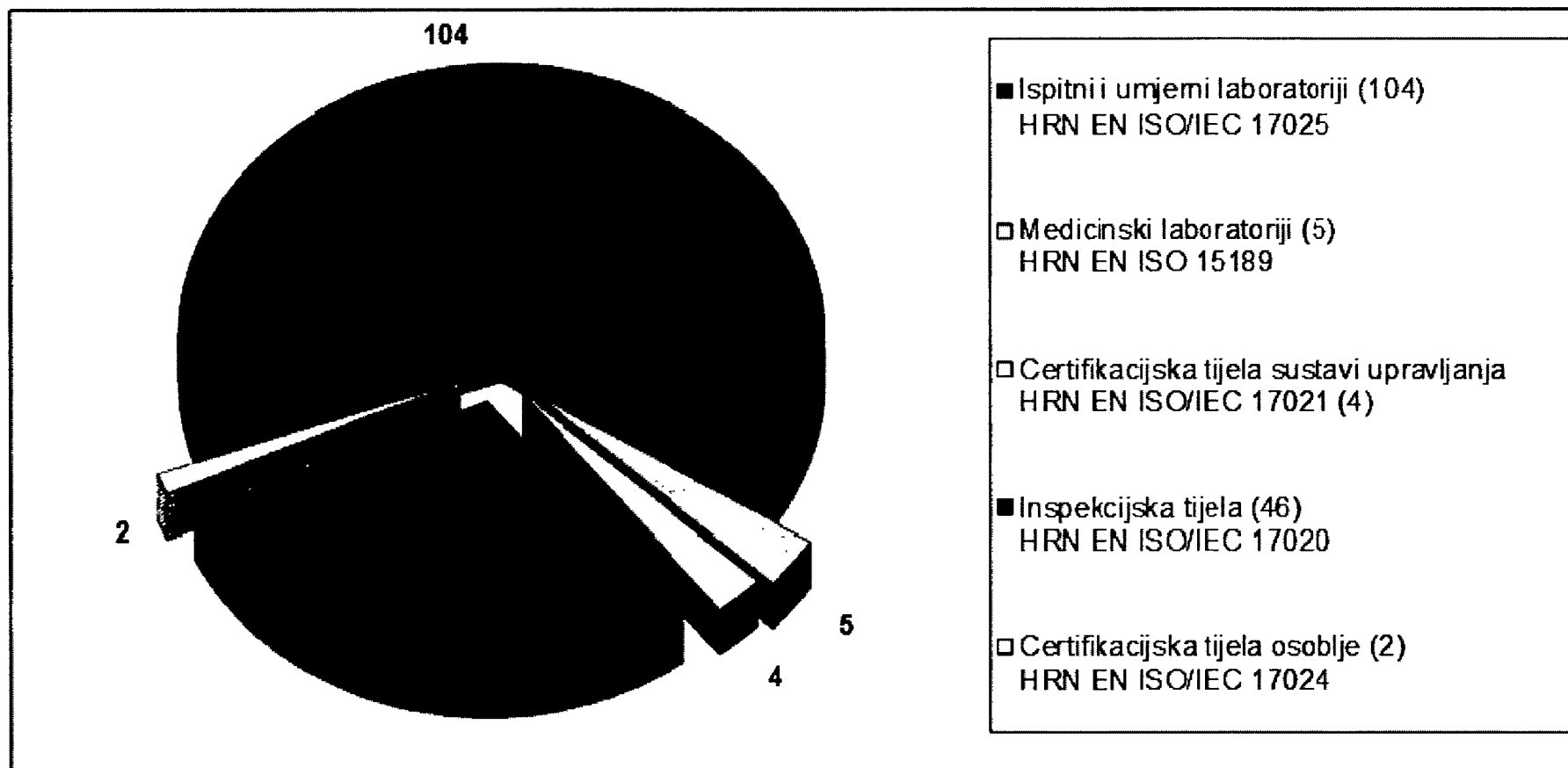
3. Postotak akreditiranih tijela prema akreditacijskim shemama (2016-12-31)

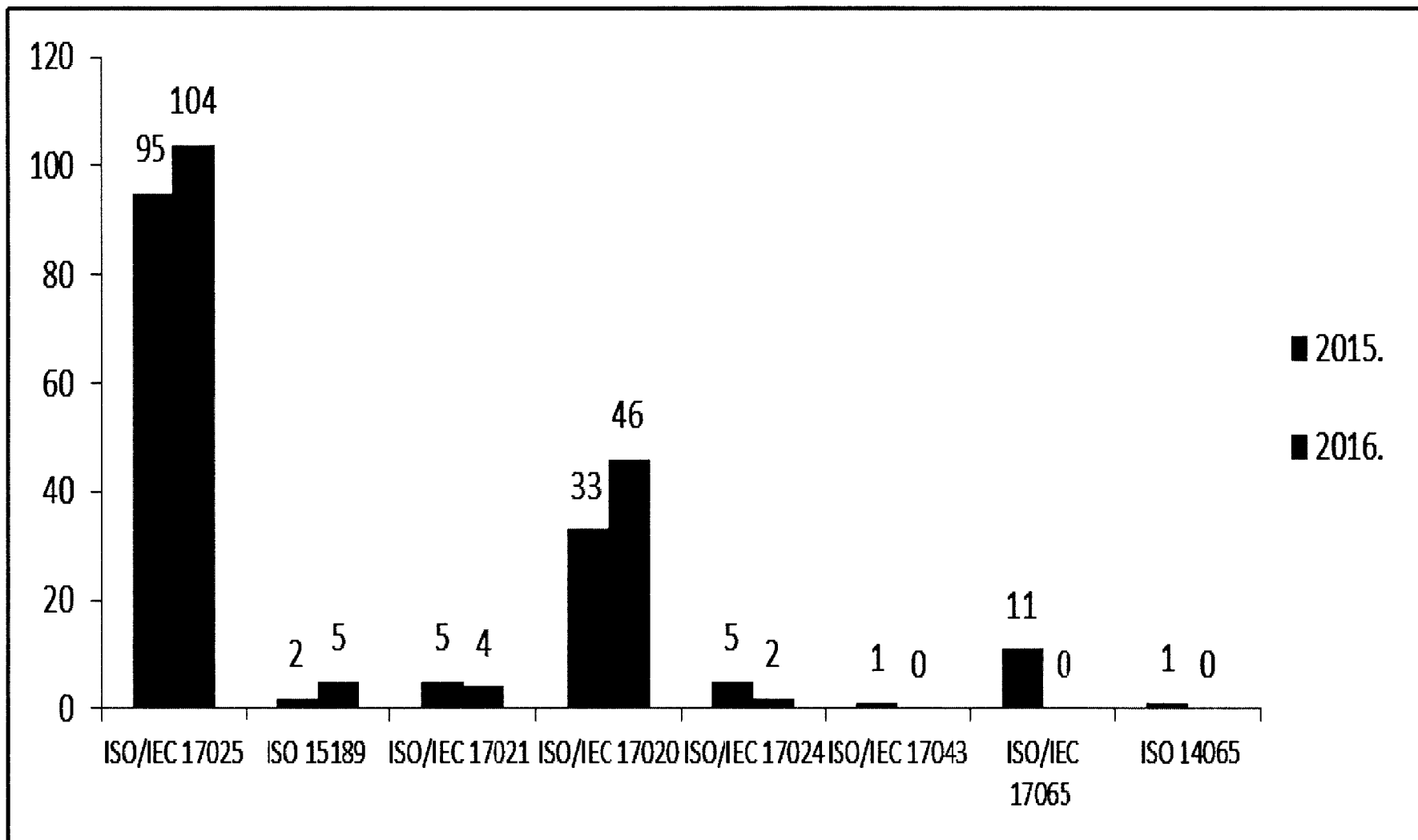
4. Struktura akreditiranih tijela u Republici Hrvatskoj (2016-12-31)

5. Broj podneseni upita za akreditaciju po akreditacijskim shemama u 2016. godini

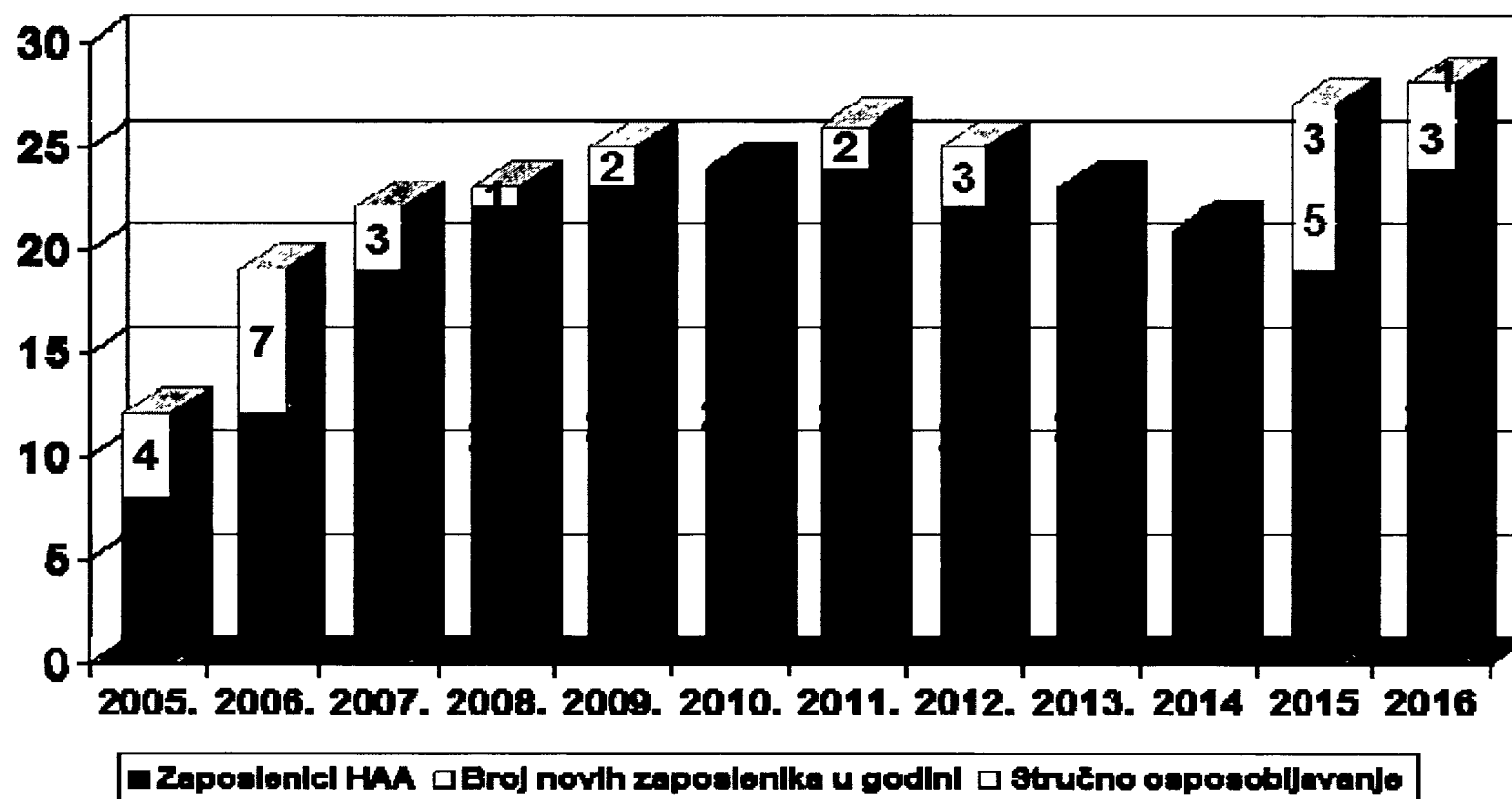

6. Broj upita za akreditaciju u 2015. i 2016. godini po akreditacijskim shemama

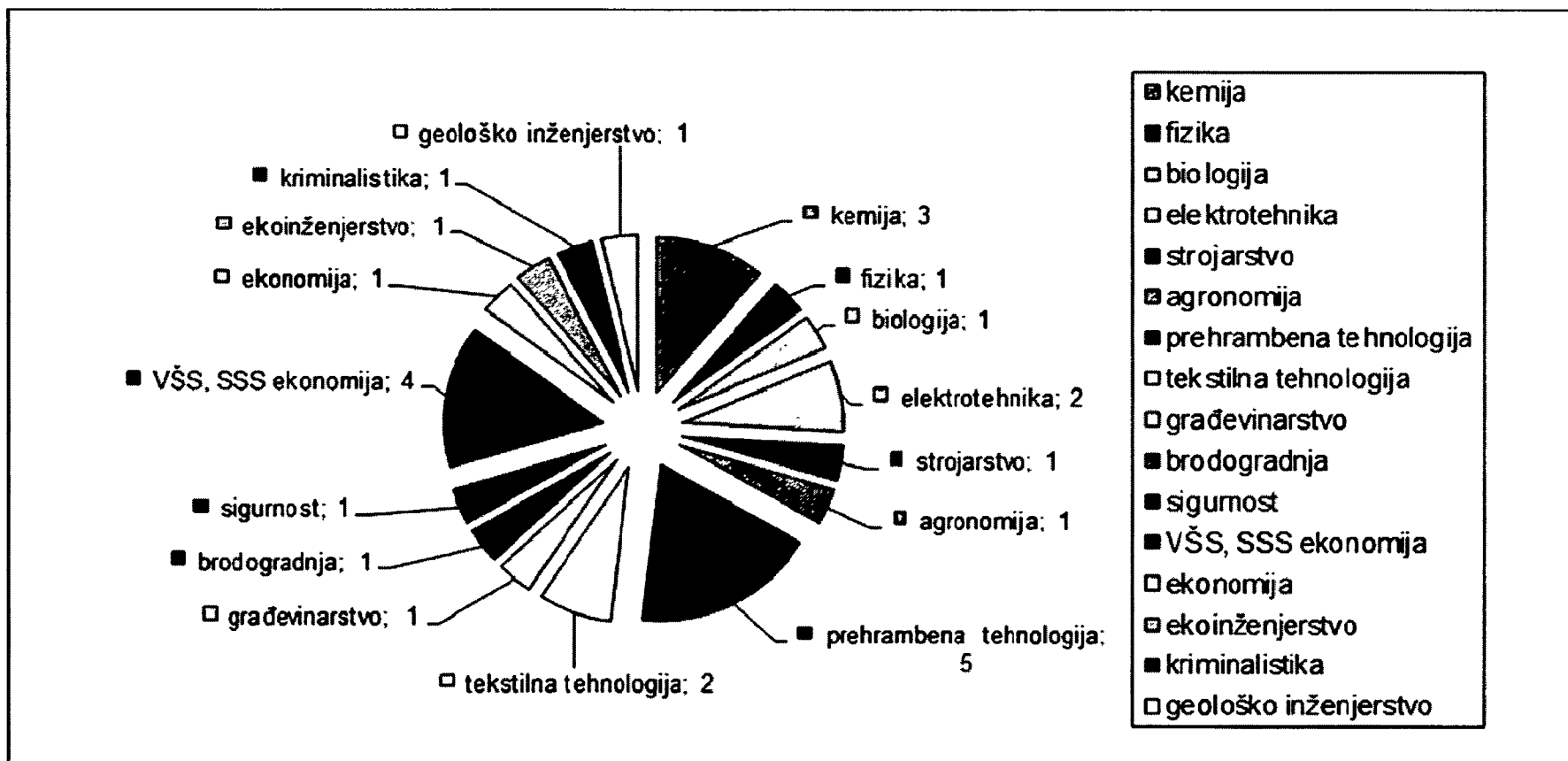
PRILOG 2. HAA LJUDSKI RESURSI

1. Broj stalnih zaposlenika HAA po godinama (stanje 2016-12-31)

2. Stručni profil stalnih zaposlenika HAA (stanje 2016-12-31)

HAA ima ukupno 27 stalnih zaposlenika i 1 polaznicu na stručnom osposobljavanju od toga je 24 s VSS diplomom (1 dr.sc., 2 mr.sc), 1 VŠS i 3 SSS. Formalno obrazovanje HAA zaposlenika pokriva 16 područja tehničkih i prirodnih znanosti. Navedeni opseg i brojnost tehničkih i prirodnih znanosti koje pokrivaju HAA zaposlenici omogućuje interdisciplinarni pristup rješavanju problema i odrađivanja akreditacijskih poslova. Svi zaposlenici HAA u svakodnevnom radu služe se engleskim jezikom u govoru i pismu.

3. Broj vodećih ocjenitelja, ocjenitelja i eksperata HAA po akreditacijskim shemama (stanje 2016-12-31)

U Registru ocjenitelja HAA na kraju 2016. bilo je evidentirano 306 vanjskih suradnika u ulogama vodećih ocjenitelja, ocjenitelja i eksperata (jedna osoba može biti angažirana u više akreditacijskih shema ako je za to osposobljena). Broj ocjenitelja se stalno povećava jer je prisutan trend proširenja područja akreditacije i akreditacija u novim područjima za koje treba osigurati nove ocjenitelje i eksperte. Vanjski suradnici su stručnjaci/eksperti u pojedinim područjima, a HAA ih povremeno angažira u postupcima ocjenjivanja tijela za ocjenu sukladnosti (npr. elektrotehnika, strojarstvo, građevinarstvo, forenzika, hrana, zaštita zraka, vode, tla i dr.). Navedeni stručnjaci, nakon provjere kompetencija, sukladno zahtjevima međunarodne norme HRN EN ISO/IEC 17011:2005, upisani su u Registar ocjenitelja HAA i nad njima se provodi stalni monitoring. Jedan stručnjak ukoliko zadovolji zahtjeve može biti angažiran u više akreditacijskih shema. Na takav način funkcioniraju i druga nacionalna akreditacijska tijela.

